

ເອກກະສານ

4 ບຸກທະລຸຂອງຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ

-----000-----

ແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ ເປັນທິດທາງລວມໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ. ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງພັກແຕ່ລະຄັ້ງລ້ວນແຕ່ມີການຮັບຮອງເອົານະໂຍບາຍໃໝ່ ຊຶ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນວິໄສທັດໃໝ່ໃນການພັດທະນາຕາມຍຸກສະໄໝໃໝ່ທີ່ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ແລະ ຕີລາຄາຂອງພັກ. ສຳລັບກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງພັກຄັ້ງທີ IX ນີ້ ໄດ້ມີນະໂຍບາຍທີ່ພື້ນເດັ່ນອັນໜຶ່ງທີ່ພັກໄດ້ຮັບຮອງເອົາ ຢູ່ໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ 5 ປີ (2011-2015)ນັ້ນຄື“ບຸກທະລຸ 4 ປະການ” ຫຼື ເວົ້າແບບຫຍໍ້ໆວ່າ “4 ບຸກທະລຸ”. ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍນະໂຍບາຍດັ່ງກ່າວເຂົ້າໃນຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ; ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາຈຶ່ງໄດ້ຫັນເອົາເນື້ອໃນຈິດໃຈຂອງ“4 ບຸກທະລຸ” ເຂົ້າໃສ່ວຽກງານຕົວຈິງຂອງຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາດັ່ງນີ້:

I. ສະພາບ ແລະ ຈຸດພິເສດຂອງຍຸກສະໄໝ.

ນັບແຕ່ປີ2001ເປັນຕົ້ນມາ; ມວນມະນຸດໃນທົ່ວໂລກໄດ້ກ້າວເຂົ້າສູ່ສັດຕະວັດທີ 21 ຢ່າງເຕັມຕົວ ແລະ ເປັນຍຸກທີ່ການປະຕິວັດວິທະຍາສາດເຕັກນິກກ້າວກະໂດດກາຍມາເປັນຍຸກຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ບໍ່ມີພິມແດນ ເອີ້ນວ່າ“ຍຸກໂລກາພິວັດ” ຊຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນຍິ່ງຕໍ່ການປ່ຽນແປງວິທີການດຳລົງຊີວິດຢູ່ໃນສັງຄົມຂອງມວນມະນຸດ. ການປ່ຽນແປງວິທີການດຳລົງຊີວິດຂອງມວນມະນຸດນີ້ໄດ້ມີອິດທິພົນຍິ່ງຕໍ່ລະບົບການສຶກສາ ເພື່ອພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃຫ້ປັບຕົວເຂົ້າໃນແບບແຜນດຳລົງຊີວິດໃນຍຸກໃໝ່ຢ່າງກົມກຽວ. ອີກດ້ານໜຶ່ງສະພາບການທາງສາກົນທີ່ເຄີຍມີການແຂ່ງຂັນ ແລະ ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງຢ່າງຮຸນແຮງກໍໄດ້ກັບ

ກາຍມາເປັນທ່າອ່ຽງແຫ່ງການຮ່ວມມື ແລະ ເຊື່ອມໂຍງ ຊຶ່ງສ້າງໂອກາດທີ່ດີໃນ
ການພັດທະນາແຕ່ລະປະເທດ. ການພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມໃນແຕ່ລະ
ປະເທດໃນໂລກທີ່ໃນໄລຍະຜ່ານມາເຄີຍອີງໃສ່ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເປັນ
ຕົ້ນຕໍນັ້ນ ມາຮອດປະຈຸບັນນີ້ໄດ້ຫຼຸດຜ່ອນລົງຫລາຍ ແລະ ນັບມື້ນັບຈະຫຼຸດຜ່ອນ
ລົງໃນອະນາຄົດ; ແຕ່ຈະອີງໃສ່ມັນສະໝອງຂອງມະນຸດແທນຊັບພະຍາກອນ
ທຳມະຊາດເປັນສຳຄັນ. ສະພາບຈຸດພິເສດ ແລະ ທ່າອ່ຽງຂອງໂລກທີ່ກ່າວມາ
ນີ້ ໄດ້ຊື່ບອກໃຫ້ຜູ້ນຳຂອງແຕ່ລະປະເທດ ຕ້ອງມີວິໄສທັດໃໝ່ ແລະ ຈິຕະນາ
ການທີ່ຖືກຕ້ອງເພື່ອກຳນົດແນວທາງນະໂຍບາຍການພັດທະນາປະເທດ ໂດຍ
ສະເພາະການພັດທະນາມັນສະໝອງຂອງພົນລະເມືອງໃນຊາດຕົນ ເພື່ອກຽມ
ພ້ອມປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບການປ່ຽນແປງໃໝ່ຂອງຍຸກສະໄໝ.

ສຳລັບປະເທດເຮົາໃນທ່າມກາງສະພາບແວດລ້ອມຂອງໂລກທີ່ມີການປ່ຽນ
ແປງພາຍໃຕ້ກະແສໂລກາພິວັດ, ເປັນການຮ່ວມມື ແລະ ເຊື່ອມໂຍງສາກົນນີ້;
ພັກເຮົາຍິ່ງຮັບຮູ້ແຈ້ງວ່າ ພາລະກຳ ປະຫວັດສາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບອັນ
ໜັກໜ່ວງຂອງຕົນ. ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ລວມຂອງພັກໃນຍຸກນີ້ແມ່ນເຊີດຊູ
ຄວາມສາມາດໃນການນຳພາໃຫ້ສົມຄູ່ກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງໜ້າ
ທີ່ການເມືອງໃນໄລຍະໃໝ່ນັ້ນ; ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກໃຫ້ໄດ້ໂດຍພື້ນຖານ ແລະ
ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າມີຄວາມຢູ່ດີກິນດີເຮັດໃຫ້ປະເທດເຮົາຫຼຸດພົ້ນ
ອອກຈາກສະຖານະພາບດ້ອຍພັດທະນາໃນ ປີ 2020 ພ້ອມທັງມີພື້ນຖານ
ວັດຖຸອັນຈຳເປັນສຳລັບການກ້າວຂຶ້ນ ເພື່ອໄປຕາມເສັ້ນທາງສູ່ຈຸດໝາຍສັງຄົມ
ນິຍົມທີ່ວາງໄວ້ຢ່າງໜັກແໜ້ນ. ພັກເຮົາໄດ້ວາງຄາດໝາຍສູງຊື່ນ ແລະ ທິດທາງ
ໜ້າທີ່ຈຸດສຸມໃນດ້ານຕ່າງໆອອກຢ່າງເປັນລະບົບເຊິ່ງສະທ້ອນເຖິງມານະຈິດ
ແລະ ຄວາມມຸ່ງມາດປາຖະໜາອັນແຮງກ້າຂອງທົ່ວພັກ ແລະ ທົ່ວປວງຊົນ
ລາວທຸກເຜົ່າ, ທຸກຊັ້ນຄົນທີ່ຮັກເຊື່ອແພງຊາດທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ
ຈົ່ງພ້ອມກັນເພີ່ມທະວີຄວາມສາມັກຄີເປັນປົກແຜ່ນແໜ້ນໜ້າອ້ອມຂ້າງພັກ,
ເຊີດຊູມານະຈິດ ແລະ ມູນເຊື້ອດຸໝິ່ນປະດິດສ້າງໃຫ້ສູງຂຶ້ນ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ສອງໜ້າທີ່ຍຸດທະສາດ ຕາມແນວທາງປ່ຽນແປງໃໝ່ໃຫ້ມີຜົນສຳເລັດໃໝ່ໃຫຍ່ ຫຼວງກວ່າເກົ່າ, ສ້າງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວໃຫ້ເປັນ ປະເທດອຸດສາຫະກຳທີ່ມັ່ງຄັ້ງເຂັ້ມແຂງ, ປະຊາຊົນຮັ່ງມີຜາສຸກ, ສັງຄົມມີຄວາມ ສາມັກຄີປອງດອງ, ມີປະຊາທິປະໄຕຍຸຕິທຳ ແລະ ສິວິໄລ.

ສຳລັບທາງດ້ານການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ຊຶ່ງເປັນຂົງເຂດທີ່ຮັບຜິດຊອບການ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ເປັນຂອດໃຈກາງຂອງການປະຕິບັດ ພາລະກຳທີ່ເປັນປະຫວັດສາດນີ້; ພັກເຮົາໄດ້ວາງຄາດໝາຍສູງຊຶ່ງມີເນື້ອໃນ ຈິດໃຈສຳຄັນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຮອດປີ 2015 ຕ້ອງປະຕິບັດການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມພາກບັງຄັບໃຫ້ເປັນຈິງ ແລະ ໃຫ້ພົນລະເມືອງລາວສ່ວນໃຫຍ່ມີລະດັບການສຶກສາຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນ ຕົ້ນ. ບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດສະວັດດ້ານການພັດທະນາ. ພົນລະເມືອງລາວ ທຸກຄົນຕ້ອງຈົບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ສະເໝີພາບຍິງ-ຊາຍໃນການເຂົ້າເຖິງ ການສຶກສາ.
- ສືບຕໍ່ປະຕິຮູບລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ໂດຍໃຫ້ຄວາມສຳຄັນແກ່ການ ຍົກຄຸນນະພາບໄປຄຽງຄູ່ກັບການຂະຫຍາຍໂອກາດດ້ານການສຶກສາໃຫ້ກ້ວາງ ຂວາງ ແລະ ທົ່ວເຖິງ. ຮັບປະກັນໃຫ້ການ ສຶກສາດຳເນີນໄປຢ່າງກົມກຽວຕາມ 3 ລັກສະນະ(ລັກສະນະຊາດ, ວິທະຍາສາດ-ທັນສະໄໝລັກສະນະມະຫາຊົນ ແລະ 5 ຫຼັກມູນຂອງການສຶກສາ (ຄຸນສົມບັດສຶກສາ, ປັນຍາສຶກສາ, ສິລະປະ ສຶກສາ, ພະລະສຶກສາ ແລະ ແຮງງານສຶກສາ).
- ຖືເອົາການພັດທະນາລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດກຳຄືການກໍ່ສ້າງຄົນເປັນໃຈ ກາງ ແລະ ເປັນໜ້າທີ່ຈຸດສຸມຂອງການພັດທະນາຂົງເຂດສັງຄົມ - ວັດທະນະທຳ ແນໃສ່ບັນລຸເປົ້າໝາຍເຮັດໃຫ້ຄົນລາວເປັນພົນລະເມືອງດີ, ມີແນວຄິດ-ຄຸນສົມ ບັດສິນທຳປະຕິວັດ, ມີນ້ຳໃຈຮັກເຊື່ອແພງຊາດ, ມີຄວາມຈິງຮັກພັກດີຕໍ່ຊາດ, ມີ ຄວາມສາມັກຄີເອື້ອເພື່ອແຜ່, ມີເງື່ອນໄຂໄດ້ຮຽນຮູ້ ແລະ ພັດທະນາຕົນ ເອງຢ່າງຮອບດ້ານ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ, ມີວິຊາຄວາມຮູ້, ມີຊີວະທັດ - ໂລກະທັດທີ່

ກ້າວໜ້າ, ຮູ້ອະນຸລັກຮັກສາ, ສືບທອດ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍວັດທະນະທຳອັນ ດົງາມຂອງຊາດ, ທັງຮັບຮູ້ເອົາສິ່ງທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈາກນາໆ ຊາດ ແລະ ສາກົນ ແລ້ວມາພັດທະນາຄົນລາວໃຫ້ມີຄວາມສີວິໄລທາງດ້ານ ຈິດໃຈ, ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງຮ່າງກາຍ ແລະ ມີພະລະນາໄມສົມບູນ.

- ຈຸດສຸມຂອງການພັດທະນາການສຶກສາ ແມ່ນການສ້າງບຸກຄະລາກອນປະ ເພດຕ່າງໆເຊັ່ນ: ກຳມະກອນອາຊີບ, ນາຍຊ່າງ, ນັກວິຊາການ, ວິສະວະກອນ ຜູ້ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ, ຜູ້ປະກອບການ, ຜູ້ຈັດການ... ໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ - ຄວາມ ສາມາດທັງມີຄຸນນະພາບ ແລະ ມີຈຳນວນພຽງພໍສຳລັບສະໜອງຄວາມຮຽກ ຮ້ອງຕ້ອງການຂອງໜ້າທີ່ວຽກງານໃນຂົງເຂດພັກ,ລັດ ແລະ ຕອບສະໜອງກັບ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດແຮງງານໃນທົ່ວສັງຄົມ.

- ສິ່ງເສີມຂະຫຍາຍການສຶກສາໃຫ້ກ້ວາງຂວາງ,ແຂງແຮງ ແລະ ມີຈຸດສຸມໂດຍ ເລັ່ງໃສ່ເຂດຊົນນະບົດ,ເຂດຊົນເຜົ່າຫ່າງໄກສອກຫຼີກ.ຖືເອົາການລົບລ້າງ ຄວາມບໍ່ຮູ້ໜັງສືຕິດພັນກັບການຈັດຕັ້ງການຮຽນ ແລະ ການຝຶກອົບຮົບວິຊາ ຊີບຂັ້ນພື້ນຖານຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອແກ້ໄຂຄວາມ ທຸກຍາກ ແລະ ບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດສະວັດດ້ານການພັດທະນາ.

ເມື່ອພິຈາລະນາຈາກແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກຕໍ່ການພັດທະນາການ ສຶກສານີ້ຈະສັງເກດໄດ້ວ່າເປັນແນວທາງທີ່ຄົບຖ້ວນ ແລະ ສົມບູນແບບທີ່ສຸດໃນ ໄລຍະນີ້; ດ້ານໜຶ່ງແມ່ນຈຸດໝາຍສູງຊົນທີ່ເປັນເອກະລັກທີ່ມີລັກສະນະສະເພາະ ຂອງພັກເຮົາເອງ ແລະ ອີກດ້ານໜຶ່ງແມ່ນ ພັດທະນາການສຶກສາລາວໃຫ້ມີ ຄວາມເຊື່ອມໂຍງກັບສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນຢ່າງຊັດເຈນ ຊຶ່ງສະ ແດງເຖິງວິໄສ ທັດຂອງພັກເຮົາ ຊຶ່ງຍາມໃດກໍຄຳນຶງເຖິງຄວາມເປັນຊາດຂອງຕົວເອງ ແລະ ຄວາມເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງວົງຄະນາຍາດສາກົນ.

II. ຜົນສຳເລັດ ແລະ ບັນຫາຂອງການສຶກສາ.

2.1. ຜົນສຳເລັດທາງການພັດທະນາການສຶກສາ.

ຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ລັດຖະບານໃນດ້ານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນດ້ານການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້; ພວກເຮົາໄດ້ບັນລຸໝາກຜົນຫລາຍປະການເປັນຕົ້ນແມ່ນການຂະຫຍາຍຕາໜ່າງການສຶກສາໄດ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງ. ມາຮອດສົກຮຽນ 2011-2012 ນີ້, ອັດຕາເຂົ້າຮຽນລວມໃນຊັ້ນອະນຸບານສຶກສາບັນລຸ 28.5%. ອັດຕາເຂົ້າຮຽນສຸດທິໃນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາສາມາດບັນລຸ 95.2% (ໃນນັ້ນອັດຕາເຂົ້າຮຽນສຸດທິໃນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາຂອງເພດຍິງສາມາດບັນລຸ 94.3%, ເພດຊາຍບັນລຸ 96%). ອັດຕາເຂົ້າຮຽນລວມໃນຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນບັນລຸໄດ້ 64.7% (ໃນນັ້ນອັດຕາເຂົ້າຮຽນລວມຂອງເພດຍິງສາມາດບັນລຸໄດ້ 61%, ເພດຊາຍສາມາດບັນລຸໄດ້ 68.2%). ອັດຕາເຂົ້າຮຽນລວມໃນຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນປາຍບັນລຸໄດ້ 34.7% (ໃນນັ້ນອັດຕາເຂົ້າຮຽນລວມຂອງເພດຍິງສາມາດບັນລຸໄດ້ 31.4%, ເພດຊາຍສາມາດບັນລຸໄດ້ 38.2%). ດ້ານການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ; ພວກເຮົາກໍ່ສາມາດປະກາດຈົບຊັ້ນປະຖົມປຳລຸງໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນໄດ້ 110 ເມືອງ. ໃນສົກຮຽນດຽວກັນ ກໍ່ມີນັກຮຽນ-ນັກສຶກສາທີ່ກຳລັງຮຽນຢູ່ສະຖາບັນການສຶກສາວິຊາຊີບ-ເຕັກນິກຈຳນວນ 11,937 ຄົນ (ໃນນັ້ນມີເພດຍິງ 4,431 ຄົນ ແລະ ເພດຊາຍ 7,506 ຄົນ); ມີນັກສຶກສາທີ່ກຳລັງຮຽນຢູ່ສະຖາບັນການສຶກສາຊັ້ນສູງ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລທັງໝົດ 102,045 ຄົນ (ໃນນັ້ນມີເພດຍິງຈຳນວນ 44,035 ຄົນ ແລະ ເພດຊາຍ 58,010 ຄົນ). ການສຶກສາຊັ້ນສູງ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລນີ້ ໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ເປີດກວ້າງໃຫ້ມີຫລາກຫລາຍສາຂາວິຊາຮຽນ ຊຶ່ງມີທັງສາຂາວິຊາທີ່ເປັນວິທະຍາສາດ, ສັງຄົມສາດ, ວິສະວະກຳ, ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານສະໄໝໃໝ່, ເສດຖະກິດ ແລະ ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ. ທັງໝົດນີ້ ແມ່ນການກໍ່ສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດເພື່ອຮອງຮັບການປ່ຽນແປງຕາມກະແສໂລກາພິວັດຢູ່ໃນປະເທດເຮົາ.

ຄຽງຄູ່ກັບການພັດທະນາການສຶກສາລາວໃຫ້ທັນກັບກະແສໂລກາພິວັດແລ້ວ ຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາຂອງພວກເຮົາກໍ່ຍັງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາ ການສຶກສາລາວຕາມ 3 ທັດສະນະຂອງພັກ, ກໍ່ສ້າງເຍົາວະຊົນ ແລະ ຊາວໜຸ່ມ ລາວໃຫ້ເປັນຄົນດີຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ຕາມ 5 ຫລັກ ມູນຂອງການສຶກສາກຳນົດໄວ້.

2.2. ບັນຫາຂອງການສຶກສາ.

ເຖິງວ່າພວກເຮົາ ໄດ້ມີຄວາມພະຍາຍາມພັດທະນາລະບົບການສຶກສາຂອງ ລາວເຮົາ ຕາມແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ການປ່ຽນແປງຕາມກະ ແສໂລກາພິວັດ ຈົນປະສົບຄວາມສຳເລັດຫລາຍສິ່ງຫລາຍປະການມາແລ້ວກໍ່ ຕາມ; ແຕ່ພວກເຮົາກໍ່ຍັງປະສົບກັບບັນຫາສະເພາະຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ເປັນສິ່ງຂັດ ຂວາງ, ກົດໜ່ວງການພັດທະນາປະເທດຊາດ ແລະ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນ ມະນຸດຕາມແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ຕາມກະແສໂລກາພິວັດ ຊຶ່ງ ລາຍລະອຽດມີດັ່ງນີ້:

2.2.1. ບັນຫາແນວຄິດ-ຈິນຕະນາການ.

ບັນຫາໃຫຍ່ໃນສັງຄົມເຮົາຕໍ່ການສຶກສາທຸກມື້ແມ່ນ ກະແສແນວຄິດ-ຈິນຕະນາ ການຂອງຄົນບໍ່ມັກຮຽນວິຊາຊີບຊັ້ນຕົ້ນ, ຊັ້ນກາງ, ຊັ້ນສູງ; ແລ່ນນຳຄຳນິຍົມທີ່ໄຜ່ ຝັນຢາກຮຽນແຕ່ລະດັບປະລິຍາຕິຢູ່ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ຢາກຮຽນແຕ່ຂະ ແໜງວິຊາທີ່ຕິດພັນກັບເສດຖະກິດ ໂດຍບໍ່ຄຳນຶງເຖິງຄວາມສາມາດ ແລະ ຜົນ ການຮຽນໃນຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນປາຍຂອງຕົນ ເຊັ່ນ: ຕ້ອງການຮຽນແຕ່ວິຊາ ເສດຖະສາດ, ບໍລິຫານທຸລະກິດ, ບັນຊີການເງິນ, ການທະນາຄານ. ກະຊວງ ສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ໄດ້ມີຄວາມພະຍາຍາມກໍ່ສ້າງ, ປັບປຸງ ແລະ ຂະ ຫຍາຍໂຮງຮຽນວິຊາຊີບ, ວິທະຍາໄລເຕັກນິກຢູ່ບັນດາແຂວງຕ່າງໆ. ປະຈຸບັນ ທຸກໆແຂວງມີໂຮງຮຽນວິຊາຊີບຂອງລັດ ເພື່ອຮອງຮັບຜູ້ທີ່ຮຽນຈົບສາຍສາມັນສຶກ

ສາໄດ້ເຂົ້າຮຽນຕໍ່ວິຊາຊີບລະດັບຊັ້ນຕົ້ນ, ຊັ້ນກາງ, ຊັ້ນສູງໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ຊຶ່ງ ແຕ່ລະປີສະຖາບັນອາຊີວະສຶກສາຂອງລັດສາມາດຮັບບັນຊີຮຽນເຂົ້າຮຽນໄດ້ 16,000 -17,000 ຄົນ; ແຕ່ໃນພາກປະຕິບັດຕົວຈິງບັນຊີຮຽນທີ່ຮຽນຈົບຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ, ຕອນປາຍແລ້ວ ຊຸ້ຍພັດບໍ່ສົນໃຈໄປຮຽນວິຊາຊີບ.ບັນດາພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ປົກຄອງບັນຊີຮຽນເອງ ກໍບໍ່ສົ່ງເສີມໃຫ້ລູກຫຼານຂອງຕົນໄປຮຽນວິຊາຊີບໃນລະດັບດັ່ງກ່າວ. ສົກຮຽນ 2011 - 2012 ຜ່ານມາ ມີຜູ້ສະໝັກມາຮຽນຢູ່ສະຖາບັນອາຊີວະສຶກສາຂອງລັດພຽງແຕ່ 8,309 ຄົນ ຫຼື ປະມານ 50% ຂອງຈຳນວນທີ່ສາມາດຮັບໄດ້ເທົ່ານັ້ນ. ໃນສົກຮຽນດຽວກັນນັ້ນ ມີຜູ້ສະໝັກແລະ ເຂົ້າຮຽນຢູ່ມະຫາວິທະຍາໄລ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ 4 ມະຫາວິທະຍາໄລທີ່ຂຶ້ນກັບກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາມີເຖິງ 20,019 ຄົນ. ອັດຕາສ່ວນບັນຊີຮຽນທີ່ຮຽນຊັ້ນສູງ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລມີເຖິງ 1,987 ຄົນ ຕໍ່ປະຊາກອນ 100,000 ຄົນ. ສ່ວນອາຊີວະສຶກສາລະດັບຊັ້ນກາງມີພຽງແຕ່ 295 ຄົນ ຕໍ່ປະຊາກອນ 100,000 ຄົນ. ອີກດ້ານໜຶ່ງ ຕາມການວິໄຈຂໍ້ມູນຂອງຊ່ວງຊານຕ່າງປະເທດໃນການຕີລາຄາການປະຕິບັດແນວທາງປ່ຽນແປງໃໝ່ຂອງພັກໃນຂະແໜງການສຶກສາແລະ ກິລາຢູ່ ສ.ປ.ປ ລາວ ເຮົາໄດ້ພົບວ່າໂຄງປະກອບຂອງການກໍ່ສ້າງກຳລັງແຮງງານລາວແມ່ນ: ບັນຊີຮຽນຊັ້ນສູງ 8 ຄົນຕໍ່ຊັ້ນກາງ 1 ຄົນ ແລະ ຊັ້ນຕົ້ນ 2 ຄົນ ຊຶ່ງປັ້ນກັນ ຫລື ກົງກັນຂ້າມກັບໂຄງປະກອບການກໍ່ສ້າງກຳລັງແຮງງານຂອງບັນດາປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ຄື: ບັນຊີຮຽນລະດັບຊັ້ນສູງ 1 ຄົນ ຕໍ່ຊັ້ນກາງ 3 ຄົນ ແລະ ຊັ້ນຕົ້ນ 10 ຄົນ. ບັນດາຂໍ້ມູນທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນສະແດງວ່າ ປະຈຸບັນນີ້ກະແສແນວຄິດທີ່ພື້ນເດັ່ນຂອງຄົນລາວ ແມ່ນມີຄຳນິຍົມແບບຜິດໆ, ແລ່ນນຳແຕ່ກະແສຄວາມຮູ້ສຶກ,ຄຳນິຍົມອາດຍາດັ່ງເດີມ, ແລ່ນນຳແຕ່ຕ້ອງການປະກາສະນີຍະບັດ, ຄຳນິຍົມປອມແປງຄວາມຮູ້, ຢາກຮຽນແຕ່ວິຊາທີ່ຕົນຄິດວ່າມີຜົນປະໂຫຍດສູງຕໍ່ຕົນເອງ ແລະ ຄອບຄົວ ໂດຍບໍ່ຄຳນຶງເຖິງລະດັບຄວາມສາມາດໃນການຮຽນຂອງຕົນເອງ ແລະ ບໍ່ຄິດເຖິງວ່າ ຮຽນຈົບວິຊາຊີບໃດໜຶ່ງແລ້ວ ຕ້ອງຫາວຽກເຮັດງານທຳໄດ້

ງ່າຍ ແລະ ສາມາດສ້າງລາຍຮັບໄດ້ດີ. ດ້ວຍເຫດນີ້ສະພາບຢູ່ລາວເຮົາປະຈຸບັນ ຈຶ່ງມີສະພາບຂາດເຂີນກຳລັງແຮງງານທີ່ມີສີມິດີ, ຈຳນວນນັກວິຊາການທີ່ເຮັດ ວຽກຢູ່ແຕ່ລະຂະແໜງການ ແລະ ຢູ່ແຕ່ລະຂັ້ນມີສະພາບເຫຼືອບໍ່ພໍ, ຂາດພະນັກ ງານວິຊາການທີ່ມີຄວາມສາມາດໃນການນຳພາເຮັດ, ນຳພາສ້າງ, ນຳພາປະຕິ ບັດຕົວຈິງ; ແຕ່ຜູ້ທີ່ຮຽນຈົບປະລິຍາຕຼີໃນບາງວິຊາ ຊື້ພັດບໍ່ມີວຽກເຮັດງານທຳ ເປັນຈຳນວນຫຼາຍສົມຄວນ. ຖ້າກະແສແນວຄິດຍັງຄົງຕົວຢູ່ໃນສັງຄົມຕໍ່ໄປ ກໍ່ຍິ່ງ ຈະບໍ່ເປັນຜົນດີຕໍ່ແນວທາງການປ່ຽນແປງໃໝ່ຂອງພັກ.

2.2.2. ບັນຫາການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃນຂົງເຂດສຶກສາ.
ຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາເປັນຂະແໜງໃຈກາງໃນການພັດທະນາຊັບພະ ຍາກອນມະນຸດເພື່ອສະໜອງກຳລັງແຮງງານທີ່ມີຄຸນນະພາບໃຫ້ແກ່ການພັດທະ ນາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ. ຄຸນນະພາບຂອງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແມ່ນຂຶ້ນກັບຄຸນນະພາບຂອງລະບົບການສຶກສາ ແລະ ວິທີການກໍ່ສ້າງຄົນຢູ່ໃນ ແລະ ນອກໂຮງຮຽນ. ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໃນຂົງເຂດສຶກສາ ແລະ ກິລາ ບໍ່ທັນບັນລຸຈຸດໝາຍທັງທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ. ສຳລັບດ້ານປະລິມານ, ຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ກໍ່ບໍ່ທັນ ສາມາດບັນລຸຕົວເລກຄາດໝາຍທີ່ພັກໄດ້ວາງອອກ. ສິ່ງທີ່ໜ້າເປັນຫ່ວງແມ່ນ ປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກຈຳນວນຫຼາຍສົມຄວນ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການ ສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ. ການກິລາ - ກາຍຍະກຳບໍ່ຂະຫຍາຍຕົວໄປທົ່ວທຸກສະຖາ ບັນການສຶກສາ ແລະ ທຸກຂົງເຂດການຜະລິດ; ຍັງບໍ່ທັນເອົາວຽກງານພະລະ ສຶກສາ ແລະ ກິລາໃນໂຮງຮຽນຕິດພັນກັບການກໍ່ສ້າງນັກກິລາລະດັບລະດັບສູງ ຢ່າງແຂງແຮງ. ດ້ານຄຸນນະພາບຂອງການສຶກສາ: ການສຶກສາທຸກຊັ້ນ, ທຸກສາຍ ທັງໃນ ແລະ ນອກລະບົບໂຮງຮຽນເວົ້າລວມແລ້ວ ຄຸນນະພາບບໍ່ສູງເທົ່າທີ່ຄວນ; ອາດເວົ້າໄດ້ວ່າຍັງຕໍ່າກວ່າຈຸດໝາຍຂອງການກໍ່ສ້າງຄົນລາວທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ຫລັກສູດ. ຊັບພະຍາກອນມະນຸດທີ່ຈົບຈາກສະຖາບັນການສຶກສາຕ່າງໆ ໂດຍ ສະເພາະຜູ້ທີ່ຈົບຈາກສະຖາບັນອາຊີວະສຶກສາ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ ບໍ່ໄດ້

ມາດຕະຖານດ້ານຄຸນນະພາບ ນັບທັງດ້ານຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ ແລະ ຄຸນສົມບັດ. ດ້ານຄວາມຮູ້ກໍ່ບໍ່ສົມຄູ່ກັບຊັ້ນປະກາສະນີຍະບັດທີ່ໄດ້ຮັບ; ດ້ານຄວາມສາມາດນຳຄວາມຮູ້ໄປນຳໃຊ້ພຶດຕິກຳຕົວຈິງກໍ່ບໍ່ເດັ່ນ, ບາງຄົນມີຄວາມຮູ້ ແຕ່ນຳໃຊ້ຄວາມຮູ້ທີ່ຮຽນຈົບມານັ້ນບໍ່ເປັນ, ບໍ່ມີຫົວຄິດປະດິດສ້າງ; ດ້ານແນວຄິດຄຸນສົມບັດ ກໍ່ບໍ່ທັນດີ, ບໍ່ທັນໜັກແໜ້ນ. ຖ້າທຽບກັບມາດຕະຖານການສຶກສາ ແລະ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດຂອງບັນດາປະເທດໃນຂົງເຂດດຽວກັນແລ້ວ ກໍ່ບໍ່ເທົ່າທຽມເພິ່ນໄດ້. ຜູ້ເປັນນັກກິລາຈຳນວນໜຶ່ງ ກໍ່ບໍ່ມີຄຸນສົມບັດຂອງນັກກິລາທີ່ດີ, ບໍ່ທັນມີນ້ຳໃຈນັກກິລາຢ່າງແທ້ຈິງ, ຂາດວິໄນຂອງຄວາມເປັນນັກກິລາ, ບໍ່ນັບຖືກົດລະບຽບຂອງການແຂ່ງຂັນ ແລະ ອື່ນໆ.

ບັນຫາດັ່ງກ່າວເກີດມາຈາກການກະຈາຍງົບປະມານຂອງລັດເພື່ອພັດທະນາການສຶກສາໃນເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກຍັງບໍ່ທັນສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍຂອງພັກ; ຂາດຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ຈຸດໝາຍ ແລະ ມາດຕະຖານການກໍ່ສ້າງຄົນຂອງສະຖາບັນການສຶກສາແຕ່ລະແຫ່ງ. ສິ່ງສຳຄັນກວ່າໝູ່ໝົດ ແມ່ນຜູ້ບໍລິຫານການສຶກສາ ຂາດຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ການຄວບຄຸມ, ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນການຮຽນຂອງນັກຮຽນ ແລະ ການສອນຂອງຄູ່ຢ່າງເປັນປະຈຳໃນແຕ່ລະໄລຍະຊຶ່ງບັນຫາເຫຼົ່ານີ້ກໍ່ກາຍເປັນປະເດັນທີ່ຮີບຮ້ອນແກ້ໄຂໃຫ້ທັນເວລາ.

2.2.3. ບັນຫາກົນໄກຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນິຕິກຳກ່ຽວກັບການບໍລິຫານ.

ກົນໄກການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ຍັງບໍ່ທັນສອດຄ່ອງກັບຍຸດທະສາດການພັດທະນາການສຶກສາໃນໄລຍະໃໝ່. ການຈັດການອາຊີວະສຶກສາ ແລະ ການສຶກສາຊັ້ນສູງໃນລະດັບມະຫາພາກຍັງມີຫລາຍຂະແໜງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດເອົາເອງພໍໃຜພໍລາວ. ການຄຸ້ມຄອງການສຶກສາຢູ່ຂະແໜງການເຫຼົ່ານັ້ນກໍ່ຍັງບໍ່ໄປຕາມລະບຽບກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສຶກສາທີ່ແທ້ຈິງ. ການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງການສຶກສາ ແລະ ກິລາພາຍໃນຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ແລະ ລະຫວ່າງຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາກັບຂະແໜງການອື່ນໆຫລາຍອັນບໍ່ທັນຈະແຈ້ງ.

ໂຄງປະກອບຂອງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ບໍ່ທັນສອດຄ່ອງ ກັບໂຄງປະກອບຂອງແຮງງານ. ການຄຸ້ມຄອງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນ ມະນຸດ ກໍ່ບໍ່ມີລັກສະນະລວມສູນ ແລະ ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງ ກຳລັງແຮງງານ. ການກໍ່ສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດຂອງຂະແໜງການຕ່າງໆ ນັບທັງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ແມ່ນສ້າງພໍໃຜພໍລາວ, ສ້າງຕາມກະແສນິ ຢົມຂອງຜູ້ຕ້ອງການຮຽນ. ນິຕິກຳຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ - ບໍລິຫານການ ສຶກສາ ແລະ ກິລາ ຍັງບໍ່ທັນຄົບຖ້ວນ. ສິ່ງທີ່ມີແລ້ວ ກໍ່ມີເນື້ອໃນບາງດ້ານບໍ່ທັນ ສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍ ແລະ ຫລັກວິຊາການ. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບາງນິຕິ ກຳຍັງບໍ່ທັນຮັດກຸມ, ບາງເນື້ອໃນຂອງນິຕິກຳ ຍັງບໍ່ທັນຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຫຼື ບາງເນື້ອໃນ ກໍ່ໄດ້ນຳໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຕ່ຫາກບໍ່ທົ່ວເຖິງ.

ກົນໄກ, ນິຕິກຳກ່ຽວກັບການບໍລິຫານ - ຄຸ້ມຄອງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນິຕິກຳເຊັ່ນນີ້ ບໍ່ຕອບສະໜອງໄດ້ກັບການພັດທະນາການ ສຶກສາ ເພື່ອພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ. ດັ່ງນັ້ນ ມັນຈຶ່ງກາຍເປັນປະເດັນ ບັນຫາໜຶ່ງທີ່ ພວກເຮົາຈະຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາແກ້ໄຂໂດຍໄວ.

2.2.4. ບັນຫາການຂະຫຍາຍການສຶກສາເພື່ອລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ.

ດ້ານຕາໜ່າງການສຶກສາ ເຖິງວ່າໄດ້ມີຄວາມພະຍາຍາມສ້າງໂຮງຮຽນ ໃນເຂດຫ່າງໄກສອກຫລີກ ແລະ ເຂດຊົນເຜົ່າແລ້ວກໍ່ຕາມ; ແຕ່ການພັດທະນາ ການສຶກສາໃນເຂດດັ່ງກ່າວບໍ່ທັນທົ່ວເຖິງເທື່ອ. ບັນດາໂຮງຮຽນຂະຫຍາຍຕົວ ໄວແຕ່ໃນຕົວເມືອງ ແລະ ເຂດທົ່ງພຽງ ທີ່ມີຄວາມຈະເລີນແລ້ວ. ສ່ວນຢູ່ເຂດຊົນ ນະບົດ, ເຂດຫ່າງໄກສອກຫລີກ ແລະ ເຂດຊົນເຜົ່າບັນດາໂຮງຮຽນປະເພດ ຕ່າງໆຍັງຂະຫຍາຍຕົວຊ້າຫລາຍ. ຕາມການລົງສຳຫລວດ ແລະ ຈາກສະຖິຕິທີ່ ເກັບກຳໄດ້ເຫັນວ່າຫຼາຍບ້ານບໍ່ທັນມີໂຮງຮຽນ, ບ້ານທີ່ມີແລ້ວ ໂຮງຮຽນກໍ່ບໍ່ໄດ້ ມາດຖານ, ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຮຽນ - ການສອນເຊັ່ນ: ຫ້ອງ ທົດລອງ, ຫ້ອງສະໝຸດ, ເຄື່ອງທົດລອງ, ອຸປະກອນຮັບໃຊ້ການສອນ-ການຮຽນ ນັບທັງອຸປະກອນຮັບໃຊ້ການກິລາ-ກາຍຍະສຶກສາຍັງຂາດເຂີນຫລາຍ. ຄວາມ

ເຂົ້າໃຈຂອງສັງຄົມຕໍ່ຄວາມໝາຍຄວາມສຳຄັນຂອງການພັດທະນາການສຶກສາ ແລະ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດເວົ້າລວມແລ້ວຍັງບໍ່ທັນເລິກເຊິ່ງ. ຄະນະນຳຢູ່ບາງທ້ອງຖິ່ນກໍ່ເຂົ້າບໍ່ຖືກຕ້ອງຕໍ່ການສຶກສາ. ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ການລົງທຶນຂອງລັດໃສ່ການສຶກສາຈຶ່ງບໍ່ຕອບສະໜອງໄດ້ກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຕົວຈິງ. ຄະນະນຳຈຳນວນໜຶ່ງ ກໍ່ຮ້ອງຂໍນຳແຕ່ໂຄງການຊ່ວຍເຫລືອ ຫຼື ກູ້ຢືມຂອງຕ່າງປະເທດໃຫ້ລົງທຶນປຸກສ້າງໂຮງຮຽນ ແລະ ສະໜອງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຕໍ່ການຮຽນ-ການສອນ. ການປະຕິບັດແຜນການເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດສະວັດດ້ານການພັດທະນາໃນປີ 2015 ຍັງມີຫຼາຍຕົວຊີ້ບອກທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ບຸກບືນເຊັ່ນ: ອັດຕາລອດເຫຼືອ ໖.1-໖.5 ໃຫ້ບັນລຸ 95% ຊຶ່ງມາຮອດປີ 2012 ນີ້ ບັນລຸໄດ້ພຽງ 70%, ຍັງເຫລືອອີກ 27%; ອັດຕາຄ້າງຫ້ອງຂອງຊັ້ນປະຖົມໃຫ້ຍັງເຫຼືອ 2% ຊຶ່ງໃນປີ 2012 ແມ່ 10.5%. ສຳເລັດການປະກາດຈົບຊັ້ນສຶກສາລະບົບບຳລຸງແລ້ວ 3 ແຂວງ ແລະ 110 ເມືອງ, ຍັງເຫຼືອອີກ 14 ແຂວງ ແລະ 36 ເມືອງບໍ່ທັນສຳເລັດການປະກາດຈົບຊັ້ນປະຖົມບຳລຸງ. ນັກຮຽນຢູ່ເຂດຊົນນະບົດທ່າງໄກສອກຫຼີກຈຳນວນຫລາຍສົມຄວນບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮຽນຕໍ່ຢູ່ໂຮງຮຽນມັດທະຍົມ, ສະຖາບັນອາຊີວະສຶກສາ ແລະ ການສຶກສາຊັ້ນສູງໄດ້.

ຈາກສະພາບດັ່ງກ່າວມານັ້ນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ການຂະຫຍາຍການສຶກສາ ເພື່ອພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດລະຫວ່າງເຂດຕົວເມືອງ, ເຂດທົ່ງພຽງ, ເຂດຊົນນະບົດທ່າງໄກສອກຫຼີກ, ລະຫວ່າງເພດ ແລະ ລະຫວ່າງເຜົ່າ ຍັງຫຼຸດໂຕກັນຫລາຍ. ດ້ວຍເຫດນີ້ ຈຶ່ງເກີດມີສະພາບການຂາດພະນັກງານວິຊາການ, ກຳມະກອນທີ່ມີຄຸນນະພາບຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ. ສຳລັບຂະແໜງການສຶກສາເອງ ກໍ່ຂາດຄູທີ່ຊຳນິຊຳນານໃນການສິດສອນນັກຮຽນຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ. ໃນຊຸມປີຜ່ານມາລັດຖະບານໄດ້ສະໜອງໂຄຕາຄູໃຫ້ທ້ອງຖິ່ນທີ່ຫຍຸ້ງຍາກ; ແຕ່ຜູ້ສະໝັກໄປບັນຈຸເປັນຄູເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ສິດສອນຢູ່ເຂດດັ່ງກ່າວ ມີຈຳນວນໜ້ອຍທີ່ສຸດ. ສະນັ້ນມັນຈຶ່ງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ພວກເຮົາແກ້ໄຂສະພາບຕ່າງໆເຫຼົ່ານີ້ ໃຫ້ລຸ່ວງໄປໂດຍໄວ.

III. ທິດທາງແກ້ໄຂໃນຕໍ່ໜ້າ:

ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆຂ້າງເທິງນັ້ນ; ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ຈຶ່ງວາງຫຼັກການ ແລະ ວິທີການ ເຊິ່ງມີລາຍລະອຽດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

3.1. ທິດທາງລວມ.

ເນື່ອງຈາກວ່າ “ການສຶກສາ” ເປັນປັດໄຈຕົ້ນຕໍ ແລະ ເປັນໃຈກາງຂອງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ. ດັ່ງນັ້ນ ຢາກໃຫ້ຊັບພະຍາກອນມະນຸດລາວ ຫຼື ຄົນລາວ ກາຍເປັນຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຄຸນຄ່າ ແລະ ຄຸນນະພາບສູງ ຕ້ອງບຸກທະລຸດ້ານການສຶກສາ, ຕ້ອງລົງທຶນໃສ່ການສຶກສາໃຫ້ສົມຄູ່ກັບຄາດໝາຍສູ້ຊົນທີ່ພັກເຮົາໄດ້ກຳນົດອອກ ເພື່ອສ້າງຄົນຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມຂອງຊາດ, ການເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ. ສັງລວມແລ້ວຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍເພື່ອບັນລຸໄດ້ໃນການບຸກທະລຸທາງດ້ານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດແມ່ນ: ຖືເອົາວຽກງານການສຶກສາ ແລະ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ເປັນປັດໄຈສຳຄັນຂອງການພັດທະນາ ຮັບປະກັນໃຫ້ການສຶກສາຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ສືບຕໍ່ປະຕິຮູບລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດຢ່າງຕັ້ງໜ້າ, ສົ່ງເສີມ ແລະ ເຊີດຊູສະຖານະພາບກຽດສັກສີຂອງຄູອາຈານ, ສົ່ງເສີມຜູ້ຮຽນເກັ່ງ, ຜູ້ມີພອນສະຫວັນ ໄດ້ເຂົ້າຮຽນໃນລະດັບສູງຂຶ້ນ, ປັບປຸງຍົກລະດັບການຄົ້ນຄ້ວາທາງດ້ານວິທະຍາສາດຢູ່ຕາມສະຖາບັນການສຶກສາລະດັບຕ່າງໆ, ປັບປຸງລະບົບການຄຸ້ມຄອງ-ບໍລິຫານການສຶກສາ, ເອົາໃຈໃສ່ຫຼາຍຂຶ້ນຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງອະນຸບານສຶກສາ, ການສຶກສາພາກບັງຄັບ ແລະ ການສຶກສາຊົນເຜົ່າ. ປັບປຸງສະຖາບັນອາຊີວະສຶກສາ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລໃຫ້ມີຄຸນນະພາບສູງຂຶ້ນ ເພື່ອສ້າງບຸກຄະລະກອນປະເພດຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ກຳມະກອນວິຊາຊີບ, ນາຍຊ່າງ, ນັກວິຊາການດ້ານຕ່າງໆ, ວິສະວະກອນ, ຜູ້ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ, ຜູ້ປະກອບການ, ຜູ້ຈັດການ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການຕົວຈິງໃນແຕ່ລະຊຶ່ງເຂດວຽກງານ ແລະ ໃຫ້ຄົນລາວມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດປະກອບອາຊີບໄດ້ຢ່າງໝັ້ນຄົງ, ມີລາຍຮັບສູງຂຶ້ນ ແລະ ກໍຕ້ອງຮັບປະກັນ

ບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດສະວັດດ້ານການພັດທະນາ.

3.2. ທິດທາງສະເພາະ.

3.2.1. ຕັ້ງໜ້າບຸກທະລຸທັງ 4 ດ້ານ:

ເພື່ອບັນລຸບັນດາຄາດໝາຍດັ່ງກ່າວຂ້າງເທິງນັ້ນ; ຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ຕ້ອງຕັ້ງໜ້າບຸກທະລຸທັງ 4 ດ້ານໄປພ້ອມໆກັນຢ່າງແຂງແຮງ. ໝາຍຄວາມວ່າ ອັນໃດ, ບັນຫາໃດ, ຂອດໃດເປັນສິ່ງອັດຕັນ, ກົດໝ່ວງ, ກົດຂວາງຂອງການພັດທະນາຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ພວກເຮົາຕ້ອງພ້ອມພາກັນບຸກທະລຸໃຫ້ໄດ້ເປັນຕົ້ນ:

(1) ບຸກທະລຸທາງດ້ານແນວຄິດ ຈົນຕະນາການ: ໝາຍຄວາມວ່າພວກເຮົາຈະໄດ້ແກ້ໄຂທັດສະນະ ຄວາມຮັບຮູ້ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ, ເປັນອຸປະສັກ ແລະ ຫຍ້ໍ້ທີ່ຕໍ່ການພັດທະນາ ໂດຍສະເພາະທັດສະນະທີ່ກົດໝ່ວງຖ່ວງດີ ຕໍ່ການພັດທະນາການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ເຊັ່ນ: ແນວຄິດເຫັນແຕ່ສິດຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ, ຖືເປົ້າສິດຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມ, ແລ່ນນຳແຕ່ຄຳນິຍົມ ແລະ ກະແສສັງຄົມທີ່ເຫັນແກ້ໄດ້, ບໍ່ຄຳນຶງ ແລະ ບໍ່ນັບຖືລະບຽບກົດໝາຍບ້ານເມືອງ; ແນວຄິດຂີ້ຄ້ານມັກງ່າຍ, ເອື້ອຍອີງໃສ່ແຕ່ຄົນອື່ນ, ບໍ່ລົງເລິກເຖິງວຽກງານຕົວຈິງ; ແນວຄິດ ແລະ ທັດສະນະມີແຕ່ເວົ້າ ແຕ່ບໍ່ເຮັດຫຼືເຮັດບໍ່ເປັນ, ບໍ່ຮູ້ເຮັດ ແຕ່ບໍ່ຖາມຜູ້ອື່ນ; ແນວຄິດອິດສາ, ຢ້ານລີ້ນຢ້ານເຫຼືອ, ເຫັນແກ້ຕົວ, ບໍ່ເຫັນຜູ້ອື່ນ, ກິນຈັກຕາຍຕົວ; ແນວຄິດບໍ່ກ້າເວົ້າຈຸດອ່ອນຂອງຕົນດ້ວຍຄວາມຈິງ ຫຼືແນວຄິດທີ່ເຄີຍເຮັດຜ່ານມາແນວໃດກໍ່ຢາກເຮັດແຕ່ແນວນັ້ນ, ບໍ່ກ້າປຸງແປງ, ເຮັດຜິດແຕ່ບໍ່ຮັບຜິດ, ບໍ່ພັດທະນາຕົນເອງ, ເວົ້າປະຈີບປະແຈງ, ເຮັດບໍ່ໄດ້ ແຕ່ອ້າງຜົນງານ ເຊັ່ນ: ລາຍງານແບບດອກໄມ້, ອັນໃດກໍ່ດີໝົດ, ອັນອ່ອນບໍ່ມີ ຫຼື ມີກໍ່ໜ້ອຍ ຫຼືວ່າທັດສະນະເບິ່ງໂລກໃນແງ່ຮ້າຍເກີນໄປ, ອັນໃດກໍ່ອ່ອນໝົດ, ບໍ່ເຫັນດ້ານດີຈັກອັນ ແລະ ອື່ນໆ. ບັນດາແນວຄິດຈົນຕະນາການດັ່ງກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ຫາກເກີດມີຢູ່ບ່ອນໃດ, ກົມໃດພະແນກການສຶກສາໃດ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາແຫ່ງໃດ ຜູ້ບໍລິຫານການ

ສຶກສາ ຕ້ອງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບແກ້ໄຂໃຫ້ທັນການ, ບໍ່ປະປ່ອຍໃຫ້ແນວຄິດ
ຈິນຕະນາການນີ້ແຜ່ຂະຫຍາຍໄປສູ່ບ່ອນອື່ນ ຊຶ່ງຈະສ້າງຄວາມເສື່ອມເສຍໃຫ້
ແກ່ຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ແລະ ນຳຄວາມເສຍຫາຍມາສູ່ປະເທດຊາດ.

(2) ບຸກທະລຸການສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ: ໝາຍຄວາມວ່າການສ້າງຄົນ
ໂດຍສະເພາະແມ່ນການສ້າງຄູ, ສ້າງພະນັກງານວິຊາຊີບລະດັບຕ່າງໆຕ້ອງໃຫ້
ມີຄຸນສົມບັດ, ມີຄວາມຮູ້ - ຄວາມສາມາດ ແລະ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຢ່າງແທ້
ຈິງ. ຢາກໄດ້ແນວນັ້ນພວກເຮົາ ຕ້ອງໄດ້ປ່ຽນຈິນຕະນາການກ່ຽວກັບແບບແຜນ,
ວິທີການໃນການສັບຊ້ອນນັກຮຽນເຂົ້າຮຽນໃນສະຖາບັນອາຊີວະສຶກສາລະດັບ
ຊັ້ນຕົ້ນ, ຊັ້ນກາງ, ຊັ້ນສູງ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລຢ່າງມີແຜນການ; ປ່ຽນແນວ
ຄວາມຄິດໄຝ່ຝັນຢາກຮຽນແຕ່ລະດັບປະລິນຍາຕີ, ປະລິນຍາໂທຍູ່ມະຫາວິທະຍາ
ໄລທັນມາຮຽນວິຊາຊີບນັບທັງຮຽນເປັນຄູສອນ ເພື່ອກໍ່ສ້າງກຳມະກອນວິຊາຊີບ
ນາຍຊ່າງ, ນັກວິຊາການ, ວິສາວະກອນ, ນັກວິທະຍາສາດ, ນັກຄົ້ນຄ້ວາວິໄຈ,
ນັກກິລາ, ຜູ້ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ, ຜູ້ປະກອບການ, ຜູ້ຈັດການ ແລະ ອື່ນໆໃຫ້ມີຄຸນ
ນະພາບ ແລະ ມີຈຳນວນພຽງພໍສາມາດຕອບສະໜອງກັບ ຄວາມຮຽກຮ້ອງ
ຕ້ອງການ ຂອງຕະຫຼາດແຮງງານ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ
ຂອງປະເທດໂດຍໃຫ້ຕິດພັນຢ່າງສະໝິດແໝ້ນ ກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ
ຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມຢູ່ແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ, ທ້ອງຖິ່ນໃດ ຕ້ອງ
ການພະນັກງານວິຊາການດ້ານໃດຕ້ອງສ້າງພະນັກງານວິຊາການດ້ານນັ້ນໃຫ້
ພຽງພໍ ໂດຍເລືອກເອົາຄົນໃນທ້ອງຖິ່ນນັ້ນມາຮຽນ, ເມື່ອຮຽນຈົບແລ້ວກໍ່ສົ່ງກັບ
ຄົນທ້ອງຖິ່ນເດີມ ເພື່ອໄປນຳພາສ້າງສາ ແລະ ພັດທະນາຢູ່ທ້ອງຖິ່ນນັ້ນ.

ການບຸກທະລຸການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດນັ້ນ ກ່ອນອື່ນໝົດແມ່ນ
ຄົນຕ້ອງມີຄວາມຮູ້, ມີລະດັບ, ຮູ້ເຫດ, ຮູ້ຜົນ ຈຶ່ງສາມາດແກ້ໄຂວຽກງານໄດ້ຫຼືວ່າ
ຢາກປ່ຽນແນວຄິດຈິນຕະນາການເກົ່າ ຖ້າຄົນບໍ່ມີຄວາມຮູ້, ບໍ່ມີລະດັບກໍ່ບໍ່ສາ
ມາດປ່ຽນແປງໄດ້; ສະຫຼຸບແລ້ວການບຸກທະລຸທັງ 4 ດ້ານຕັດສິນກວ່າໝູ່ແມ່ນ
ການບຸກທະລຸທາງດ້ານພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ. ການສ້າງຊັບພະຍາ
ກອນມະນຸດຕ້ອງບຸກທະລຸທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບໃຫ້ຄຽງຄູ່ກັນໄປ;

ໃນນັ້ນແມ່ນ ເລັງໃສ່ຄຸນນະພາບເປັນຕົ້ນຕໍ. ຄຸນນະພາບການສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດຕ້ອງໃຫ້ສະແດງອອກຊັບພະຍາກອນມະນຸດ (ຄົນ) ທີ່ພວກເຮົາສ້າງອອກມານັ້ນຕ້ອງເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມຮູ້ທາງດ້ານວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ, ວິທະຍາສາສັງຄົມ; ມີຄວາມສາມາດຕົວຈິງໃນໜ້າທີ່ວິຊາສະເພາະທີ່ໄດ້ຮຽນມາ. ຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດນັ້ນ ຕ້ອງໃກ້ຄຽງ ຫຼື ເທົ່າທຽມກັບລະດັບຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ; ພ້ອມກັນນີ້ກໍຍັງເປັນຄົນມີນ້ຳໃຈຮັກຊາດຕິດພັນກັບຮັກລະບອບໃໝ່ ແລະ ມີຄຸນສົມບັດສິນທຳ ປະຕິວັດ, ກຽມພ້ອມປະກອບສ່ວນປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາພັດທະນາປະເທດ; ອີກດ້ານໜຶ່ງ ຄຸນນະພາບຂອງການສຶກສາທີ່ດີນັ້ນ ຍັງສະແດງອອກທີ່ໂຄງປະກອບຂອງຊັບພະຍາກອນມະນຸດທີ່ພວກເຮົາສ້າງອອກມາຕ້ອງສອດຄ່ອງ ແລະ ຕອບສະໜອງກັບໂຄງປະກອບຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມຂອງປະເທດ. ໝາຍຄວາມວ່າ ໂຄງປະກອບການສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດຕ້ອງເປັນແບບຮູບທາດ. ການບຸກທະລຸດ້ານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແມ່ນການບຸກທະລຸດ້ານການສຶກສາ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບສູງ, ລົງທຶນໃສ່ການສຶກສາໃຫ້ໄດ້ຕາມຄາດໝາຍ, ສ້າງຄົນເພື່ອຕອບສະໜອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ, ການເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ. ສັງລວມແລ້ວ ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍເພື່ອບັນລຸໄດ້ໃນການບຸກທະລຸທາງດ້ານການພັດທະນາ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດແມ່ນ: ຖືເອົາວຽກງານການສຶກສາ ແລະ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດເປັນປັດໃຈສຳຄັນຂອງການພັດທະນາຢ່າງແທ້ຈິງ, ຮັບປະກັນໃຫ້ການພັດທະນາການສຶກສາຂອງຊາດຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

(3) ບຸກທະລຸດ້ານກິນໄກຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນິຕິກຳດ້ານການບໍລິຫານ: ໝາຍຄວາມວ່າ ຕ້ອງແກ້ໄຂລະບຽບການທີ່ມີຫຼາຍຂັ້ນຫຼາຍຂອດ, ຊຳຊ້ອນ, ອິດອັດຂັກຂ້າ ຊຶ່ງເປັນການກົດໜ່ວງຖ່ວງດຶງການພັດທະນາການສຶກສາ ແລະ ກິລາ. ສະນັ້ນ ຈະໄດ້ເບິ່ງຄືນບັນດານິຕິກຳ, ກິນໄກ, ຂໍ້ກຳນົດ, ລະບຽບຫຼັກການຕ່າງໆ ທີ່ນຳໃຊ້ຢູ່ໃນປະຈຸບັນ; ອັນໃດທີ່ເຫັນວ່າ ຍັງມີປະໂຫຍດຕ້ອງສົ່ງເສີມນຳໃຊ້, ອັນໃດທີ່ເຫັນວ່າບໍ່ສອດຄ່ອງ ກໍຕ້ອງກ້າຕັດສິນໃຈປັບປຸງ, ປ່ຽນແປງ, ແກ້ໄຂ

ເຊັ່ນ: ມາດຕະຖານຈຳນວນນັກຮຽນຕໍ່ຄູສອນ, ມາດຕະຖານທ້ອງຮຽນ-ໂຮງຮຽນ ມາດຕະຖານຂອງນັກກິລາ, ລະບົບການແຂ່ງຂັນກິລາປະເພດຕ່າງໆ, ລະບົບການຈັດການຮຽນ - ການສອນ, ລະບົບການສອບເສັງເລື່ອນຊັ້ນ, ເລື່ອນຊັ້ນ, ການສອບເສັງເຂົ້າຮຽນໃນລະດັບຕ່າງໆຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ລະບົບການອອກໃບປະກາດ, ເງື່ອນໄຂ ແລະ ມາດຕະຖານຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບປະກາດສະນິຍະບັດແດງ, ລະບົບການມອບ - ຮັບປະກາດສະນິຍະບັດ, ລະບົບການນຸ່ງຖື, ການແຕ່ງກາຍຂອງນັກຮຽນ-ນັກສຶກສາ, ການຄຸ້ມຄອງໂຄງການຕ່າງໆ ແລະ ອື່ໆ.

(4) ບຸກທະລຸການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ: ຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນຢູ່ພາຍໃນຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ປະກອບດ້ວຍຄວາມທຸກຍາກທີ່ຄົງຕົວຢູ່ໃນຄົນ 2 ກຸ່ມໃຫຍ່ຄື: ຄວາມທຸກຍາກຂອງບຸກຄະລາກອນທາງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ແລະ ຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນທົ່ວໄປ ຊຶ່ງມີພັນທະສິ່ງລູກໄປໂຮງຮຽນ. ສະນັ້ນ ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ກໍ່ຕ້ອງບຸກທະລຸແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງຄົນ 2 ກຸ່ມນີ້ເປັນຕົ້ນຕໍ ຄື:

ຕໍ່ບຸກຄະລາກອນທາງດ້ານການສຶກສາ: ກ່ອນອື່ນໝົດ ແມ່ນຕ້ອງຍົກຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຄູອາຈານສອນໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ດ້ວຍການເອົາໃຈໃສ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດານິຕິກຳຕ່າງໆ ທີ່ເປັນນະໂຍບາຍຕໍ່ຄູອາຈານສອນໃຫ້ເປັນຮູບປະທຳຢ່າງແທ້ຈິງ. ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍ່ເອົາໃຈໃສ່ປັບປຸງເງື່ອນໄຂ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານຂອງພະນັກງານສຶກສາ ແລະ ຄູ-ອາຈານໃຫ້ດີຂຶ້ນເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມກະຕືລືລົ້ນຕໍອາຊີບຄູ ແລະ ຕັ້ງໜ້າພັດທະນາອາຊີບຂອງຕົນໃຫ້ກ້າວສູ່ຄວາມເປັນມືອາຊີບທີ່ແທ້ຈິງ. ຄົ້ນຄວ້ານິຕິກຳຕ່າງໆກ່ຽວກັບການຍົກລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈຂອງຄູ ເພື່ອສະເໜີລັດຖະບານອະນຸມັດຕື່ມອີກ. ທັງໝົດນີ້ ແມ່ນແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ຄູ ແລະ ລັດຖະກອນສຶກສາທຸລຸດພົ້ນອອກຈາກຄວາມທຸກຍາກ, ຕັ້ງໜ້າປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານ ຕາມຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດຖະກອນສຶກສາແຕ່ລະຄົນ. ສຳລັບຄູ ກໍ່ຕັ້ງໜ້າສິດສອນນັກຮຽນດ້ວຍພາກພູມໃຈຕໍ່ອາຊີບຄູຂອງຕົນ ແລະ ໃນທີ່ສຸດກໍ່

ຈະປະກອບສ່ວນໃຫ້ອາຊີບຄູເປັນອາຊີບທີ່ນິຍົມຊົມຊອບຂອງຄົນໃນສັງຄົມ.

ຕໍ່ປະຊາຊົນທົ່ວໄປ ຊຶ່ງມີພັນທະນາສິ່ງລູກໄປໂຮງຮຽນ: ຄົນກຸ່ມນີ້ມີຄວາມທຸກຍາກທັງທາງດ້ານວັດຖຸ-ເງິນຄ່າ ແລະ ຂາດໂອກາດທາງດ້ານການສຶກສາ. ສະນັ້ນ ວິທີບຸກທະລຸເພື່ອລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກທັງ 2 ບັດໄຈນີ້ແມ່ນພວກເຮົາຕ້ອງຂະຫຍາຍຕາໜ່າງການສຶກສາ ແລະ ນຳເອົາການສຶກສາຕິດພັນກັບການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບໃຫ້ໄປເຖິງບ້ານ, ຄອບຄົວ ແລະ ຕົວບຸກຄົນໃນໝູ່ປະຊາຊົນໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມຮູ້ໃນລະດັບໃດໜຶ່ງ. ການຂະຫຍາຍການສຶກສາຕ້ອງຕິດແໜ້ນກັບຄຳສັ່ງແນະນຳຂອງກົມການເມືອງ ສະບັບເລກທີ 03 ລົງວັນທີ 30 ພຶດສະພາ 2011 ວ່າດ້ວຍການສ້າງບ້ານໃຫ້ເປັນຫົວໜ່ວຍພັດທະນາ, ສ້າງບ້ານໃຫຍ່ໃຫ້ກາຍເປັນຕົວເມືອງນ້ອຍຢູ່ຊົນນະບົດ ແລະ ຕິດແໜ້ນກັບມະຕິຂອງກົມການເມືອງສູນກາງພັກວ່າດ້ວຍການສ້າງແຂວງ ເປັນຫົວໜ່ວຍຍຸດທະສາດ, ສ້າງເມືອງ ເປັນຫົວໜ່ວຍເຂັ້ມແຂງຮອບດ້ານ, ສ້າງບ້ານ ເປັນຫົວໜ່ວຍພັດທະນາ. ບ້ານພັດທະນາຕ້ອງບັນລຸ 4 ຄາດໝາຍ; ໃນນີ້ຄາດໝາຍທີ 3 ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຂະແໜງສຶກສາ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ເດັກໃນເກນອາຍຸເຂົ້າຮຽນໄດ້ຮຽນໜັງສືບໍ່ໃຫ້ ຫຼຸດ 98%, ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ມີອາຍຸ 15 ປີຂຶ້ນໄປ ຢ່າງໜ້ອຍຕ້ອງມີລະດັບການສຶກສາຈົບຊັ້ນປະຖົມບຳລຸງ. ສຳລັບການສ້າງບ້ານໃຫຍ່ໃຫ້ເປັນຕົວເມືອງນ້ອຍໃນຊົນນະບົດຕິດພັນກັບຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ແມ່ນບ້ານນັ້ນ ຕ້ອງມີໂຮງຮຽນປະຖົມ, ມີໂຮງຮຽນມັດທະຍົມສົມບູນ, ມີຫ້ອງສະໝຸດ, ມີບ່ອນຫຼິ້ນກິລາປະເພດຕ່າງໆຕາມມາດຕະຖານ ແລະ ຄວາມເໝາະສົມຕົວຈິງຂອງ ແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ.

3.2.2. ຕັ້ງໜ້າປະຕິບັດແຜນການ ແລະ ຄາດໝາຍຕົ້ນຕໍຂອງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ.

(1). ເດັດດ່ຽວປະຕິຮູບລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດໃຫ້ແຂງແຮງ ໂດຍສະເພາະແຕ່ປີ 2010 ເຖິງ 2015 ນີ້ ແມ່ນເດັດດ່ຽວປະຕິບັດຕາມແຜນຍຸດທະສາດການປະຕິຮູບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງຈຸດໝາຍສູງສຸດຂອງມັນແມ່ນປັບ

ປຸງຄຸນນະພາບຂອງການສຶກສາ ກໍ່ຄືການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃຫ້ມີຄຸນນະພາບສູງຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວ ເພື່ອຕອບສະໜອງກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມຂອງປະເທດ. ການປະຕິຮູບລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ຕ້ອງປະຕິຮູບໄປຕາມ 6 ທິດນຳ, 7 ຍຸດທະສາດ, 7 ວິທີການ, 3 ລັກສະນະ ແລະ 5 ຫຼັກມູນຂອງການສຶກສາ ດັ່ງນີ້:

ກ. ປະຕິຮູບການສຶກສາຕາມ 6 ທິດນຳ:

- ທິດນຳທີ 1: ການປະຕິຮູບລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ເພື່ອພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ
- ທິດນຳທີ 2: ການປະຕິຮູບລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ຕ້ອງລົງເລິກເຖິງໂຄງສ້າງຂອງການສຶກສາແຫ່ງຊາດ;
- ທິດນຳທີ 3: ການປະຕິຮູບລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ຕ້ອງດຳເນີນໄປບົນພື້ນຖານການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງທົ່ວປວງຊົນ;
- ທິດນຳທີ 4: ການປະຕິຮູບລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ຕ້ອງເປັນການຂະຫຍາຍພູມປັນຍາ ແລະ ຄວາມເປັນເອກະລັກທາງດ້ານວັດທະນະທຳແຫ່ງຊາດ;
- ທິດນຳທີ 5: ການປະຕິຮູບລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ເປັນການຂະຫຍາຍໂອກາດດ້ານການສຶກສາ;
- ທິດນຳທີ 6: ການປະຕິຮູບລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ຕ້ອງເປັນການຍົກສະຖານະພາບ, ບົດບາດຂອງຄູ-ອາຈານສອນ ໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.

ຂ. ປະຕິຮູບການສຶກສາຕາມ 7 ຍຸດທະສາດ:

- ຍຸດທະສາດທີ 1: ປະຕິຮູບການສຶກສາຕາມ 2 ດ້ານ ຄື: ດ້ານແນວຄິດອຸດົມການສັງຄົມນິຍົມ ແລະ ສ້າງຄົນເກັ່ງທາງ ດ້ານວິຊາສະເພາະ;
- ຍຸດທະສາດທີ 2: ພັດທະນາການຮຽນ - ການສອນຢ່າງຮອບດ້ານ ຕາມ 5 ຫຼັກມູນ ຂອງການສຶກສາ ຄື: ຄຸນລິມະັດສຶກສາ, ປັນຍາສຶກສາ, ພະລະ

ສຶກສາ, ສິລະປະສຶກສາ, ແລະ ແຮງງານສຶກສາ;

- ຍຸດທະສາດທີ 3: ເອົາໃຈໃສ່ປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍການສຶກສາ ສຳລັບ ເດັກກ່ອນໄວຮຽນ;
- ຍຸດທະສາດທີ 4: ຂະຫຍາຍການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານຢ່າງກ້ວາງຂວາງ ທັງ ການສຶກສາໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ ໂດຍສະເພາະເຂົ້າ ໃນຂົງເຂດຊົນນະບົດທ່າງໄກສອກຫຼີກ;
- ຍຸດທະສາດທີ 5: ເຮັດໃຫ້ພົນລະເມືອງລາວໄດ້ຮັບການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ຂຶ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນໂດຍພື້ນຖານ;
- ຍຸດທະສາດທີ 6: ພັດທະນາການສຶກສາໃນຕໍ່ໜ້າ ແມ່ນເອົາຄຸນນະພາບ ເປັນຕົ້ນຕໍ;
- ຍຸດທະສາດທີ 7: ສົ່ງເສີມໃຫ້ທົ່ວສັງຄົມ ໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າຮ່ວມພັດທະ ນາການສຶກສາຢ່າງກວ້າງຂວາງ.

ຄ. ປະຕິຮູບການສຶກສາຕາມ 7 ວິທີການ:

- ວິທີທີ 1: ປ່ຽນແປງຈຸດໝາຍເນື້ອໃນຫຼັກສູດການສຶກສາຄືນໃໝ່ (ທຸກສາຍ ທຸກຊັ້ນທັງໃນໂຮງຮຽນ, ນອກໂຮງຮຽນ)
- ວິທີທີ 2: ພັດທະນາຄູອາຈານ ແລະ ປ່ຽນແປງວິທີສົດສອນຄືນໃໝ່;
- ວິທີທີ 3: ປັບປຸງ ແລະ ປ່ຽນແປງການຄຸ້ມຄອງການສຶກສາຄືນໃໝ່;
- ວິທີທີ 4: ສືບຕໍ່ພັດທະນາໂຄງປະກອບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ແລະ ພັດ ທະນາລະບົບໂຮງຮຽນ, ຫ້ອງຮຽນ ແລະ ພື້ນຖານການສຶກສາ;
- ວິທີທີ 5: ເພີ່ມງົບປະມານໃຫ້ຂະແໜງການສຶກສາ;
- ວິທີທີ 6: ສົ່ງເສີມການສຶກສາໃຫ້ເປັນຂອງທົ່ວປວງຊົນ;
- ວິທີທີ 7: ເພີ່ມທະວີການຮ່ວມມືກັບສາກົນ.

ງ. ປະຕິຮູບການສຶກສາຕາມ 3 ລັກສະນະ.

- ລັກສະນະທີ 1: ລັກສະນະຊາດ ໝາຍຄວາມວ່າ: ເນື້ອໃນຂອງການ ສຶກສາຂອງລາວ ຕ້ອງສ່ອງແສງໃຫ້ເຫັນເຖິງແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ;

ສອງແສງໃຫ້ເຫັນເຖິງເອກະລັກ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີອັນ ດີງາມຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າພາຍໃນຊາດ;

- ລັກສະນະທີ 2: ລັກສະນະວິທະຍາສາດ-ທັນສະໄໝ ໝາຍຄວາມວ່າ ເນື້ອໃນຂອງການສຶກສາລາວ ຕ້ອງມີລັກສະນະວິທະຍາສາດ, ປະຕິເສດ ສິ່ງທີ່ຂັດກັບວິທະຍາສາດ ແລະ ມີຄວາມທັນ ສະໄໝຕາມ ກະແສໂລກາພິ ວັດ;
- ລັກສະນະທີ 3: ລັກສະນະມະຫາຊົນ ໝາຍຄວາມວ່າການສຶກສາລາວ ຕ້ອງເປັນຂອງໝົດທຸກຄົນ, ພົນລະເມືອງລາວທຸກຄົນມີພັນທະຕໍ່ການສຶກ ສາ ແລະ ສ້າງໂອກາດໃຫ້ທຸກຄົນໄດ້ຮັບການສຶກສາຢ່າງສະເໝີພາບກັນ.

ຈ. ປະຕິຮູບການສຶກສາຕາມ 5 ຫລັກມູນ.

- ຫຼັກມູນທີ 1: ຄຸນສົມບັດສຶກສາ ແມ່ນການສ້າງຄົນໃຫ້ມີການປະພຶດດີ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບວັດທະນະທຳ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີ ຂອງລາວ;
- ຫຼັກມູນທີ 2: ບັນຍາສຶກສາ ແມ່ນການສ້າງຄົນໃຫ້ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສະ ຫລາດ, ມີແນວຄິດສ້າງສັນ, ມີຫົວຄິດປະດິດສ້າງ ແລະ ມີ ການແກ້ໄຂບັນຫາຢ່າງມີໂລຊິກ;
- ຫຼັກມູນທີ 3: ພະລະສຶກສາ ແມ່ນການສ້າງຄົນທີ່ມີສຸຂະພາບເຂັ້ມແຂງ, ມີພະລະອະນາໄມສົມບູນ;
- ຫຼັກມູນທີ 4: ສິລະປະສຶກສາ ແມ່ນການສ້າງຄົນໃຫ້ມີວາດດຳລົງຊີວິດທີ່ ສະແດງເຖິງຄວາມເປັນເອກະລັກຂອງຊາດລາວ;
- ຫຼັກມູນທີ 5: ແຮງງານສຶກສາ ແມ່ນການສ້າງຄົນໃຫ້ຮູ້ຄຸນຄ່າຂອງແຮງ ງານ, ຮູ້ອອກແຮງງານຢ່າງມີວິໄນ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ.

(2). ສູ້ຊົນສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍສະຫັດສະວັດຂອງກາພັດທະນາທີ່ ຕິດພັນກັບຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ຄົນເປົ້າໝາຍທີ 2 ແລະ ເປົ້າ

ໝາຍທີ 3 ໃຫ້ສຳເລັດໃນປີ 2015 ແຕ່ລະເບົ້າໝາຍມີເນື້ອໃນດັ່ງນີ້:

ກ. ເບົ້າໝາຍທີ 2: ໃຫ້ທຸກຄົນໄດ້ຮັບການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມຢ່າງທົ່ວເຖິງ. ເບົ້າໝາຍນີ້ມີ 1 ຄາດໝາຍຄື: ຮັບປະກັນຮອດປີ 2015 ໃຫ້ເດັກທຸກຄົນ ທັງຍິງ ແລະ ຊາຍຮຽນຈົບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ, ການວັດແທກມີ 3 ຕົວຊີ້ ບອກຕົ້ນຕໍຄື :

- ອັດຕາເຂົ້າຮຽນສຸດທິຂອງຊັ້ນປະຖົມ ຕ້ອງບັນລຸ 98%,
- ອັດຕາການລອດເຫຼືອຂອງເດັກທີ່ເຂົ້າຮຽນ ປ.1 ຮຽນຮອດ ປ.5 ຕ້ອງບັນລຸ 95%
- ອັດຕາການຮູ້ໜັງສືຂອງກຸ່ມຄົນ 15 ປີ ຂຶ້ນເມື່ອ ຕ້ອງບັນລຸ 99%

ຂ. ເບົ້າໝາຍທີ 3: ສິ່ງເສີມບົດບາດຍິງ - ຊາຍ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ. ເບົ້າໝາຍ ນີ້ມີ 1 ຄາດໝາຍ ຄື: ລົບລ້າງຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ - ຊາຍ ໃນການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມ - ມັດທະຍົມ ໃນ ປີ 2005 ແລະ ທຸກຊັ້ນໃນປີ 2015. ການວັດແທກ ມີ 4 ຕົວຊີ້ບອກໃນ ນັ້ນ ກ່ຽວຂ້ອງກັບຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາໂດຍກົງມີ 2 ຕົວຊີ້ບອກ ຄື:

- ອັດຕາສ່ວນເຂົ້າຮຽນ ຂອງຜູ້ຍິງຕໍ່ຜູ້ຊາຍໃນຊັ້ນປະຖົມ, ຊັ້ນມັດທະຍົມ, ການສຶກສາຊັ້ນສູງຕ້ອງສະເໝີພາບກັນ.
- ອັດຕາສ່ວນການຮູ້ໜັງສື ຂອງເພດຍິງ ຕໍ່ເພດຊາຍ ໃນກຸ່ມອາຍຸແຕ່ 15 ປີ ຂຶ້ນໄປຕ້ອງສະເໝີພາບກັນ.

ເພື່ອຢາກບັນລຸ 2 ເບົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ; ພວກເຮົາຕ້ອງບັນລຸບັນດາຄາດໝາຍທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນປະຕິບັດງານແຫ່ງຊາດການສຶກສາເພື່ອທຸກຄົນຮອດປີ 2015 ດັ່ງນີ້:

- ການສຶກສາເດັກກ່ອນໄວຮຽນ: ເດັກໃນເກນອາຍຸ 3 - 4 ປີຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮຽນ 27%. ສຶກຮຽນ
- 2011 - 2012 ໄດ້ແລ້ວ 19.3% ; ເກນອາຍຸ 5 ປີ ໄດ້ເຂົ້າຮຽນກຽມປະຖົມ 55% ໄດ້ແລ້ວ 46.6% ແລະເກນອາຍຸ 3-5 ປີ ໄດ້ເຂົ້າຮຽນ 39% ໄດ້ແລ້ວ 28.5%.

- ຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ: ເຮັດໃຫ້ອັດຕາເຂົ້າຮຽນໃໝ່ສຸດທິຊັ້ນ ປ.1 ໃຫ້ໄດ້ 100%. ໃນສຶກຮຽນ 2011-2012 ນີ້ໄດ້ແລ້ວ 89.9%; ອັດຕາເຂົ້າຮຽນສຸດທິຊັ້ນປະຖົມໃຫ້ໄດ້ 98%, ໄດ້ແລ້ວ 95.2%; ອັດຕາລອດເງື່ອນ ປ.1-ປ.5 ຕ້ອງບັນລຸ 95%, ໄດ້ແລ້ວ 70%.
- ຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ: ອັດຕາເຂົ້າຮຽນລວມຂອງຊັ້ນຮຽນດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ໄດ້ 75%. ໃນສຶກຮຽນ 2011-2012 ນີ້ໄດ້ແລ້ວ 64%.
- ການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ: ຕ້ອງປະກາດຈົບຊັ້ນປະຖົມບຳລຸງໃຫ້ປະຊາຊົນ ທົ່ວປະເທດ ໃຫ້ສຳເລັດ 145 ເມືອງ. ມາຮອດສຶກຮຽນ 2011-2012 ນີ້ສຳເລັດແລ້ວ 110 ເມືອງ ແລະ ຍັງຈະຕ້ອງສູ້ຊົນຕື່ມ 35 ເມືອງ. ອັດຕາການ ຮູ້ໜັງສືໃນເກນ ອາຍຸ 15 ປີຂຶ້ນໄປ ໃຫ້ໄດ້ 99% ແລະ ມາຮອດປະຈຸບັນ ສຳເລັດແລ້ວປະມານ 80%.

(3). ແກ້ໄຂສະພາບການສຶກສາທີ່ບໍ່ທັນຕອບສະໜອງ ໄດ້ທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບໂດຍຈັດສັນສາຍການສຶກສາ, ໂຄງປະກອບການສ້າງ ຄົນ ໃຫ້ເປັນລະບົບຊັດເຈນ ໝາຍຄວາມວ່າ ຕ້ອງດັດສົມໂຄງປະກອບ ຂອງລະບົບໂຮງຮຽນ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ, ດັດສົມຫຼັກສູດ, ວິຊາ ຮຽນແຕ່ລະດັບ, ດັດສົມການຄັດເລືອກ, ການສອບເສັງເອົານັກຮຽນ ເຂົ້າຮຽນວິຊາຊີບຊັ້ນຕົ້ນ, ຊັ້ນກາງ, ຊັ້ນສູງ, ປະລິຍາຕີ ໃຫ້ໄປຕາມ ແບບຮູບທາດ, ໄປຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດແຮງງານ ແລະ ຄ່ອຍໆຫຍັບມໍ່ເຂົ້າກັບມາດຕະຖານຂອງຊຶ່ງເຂດ ແລະ ສາກົນ.

(4). ປັບປຸງອັດຕາສ່ວນຄູສອນຕໍ່ນັກຮຽນ - ນັກສຶກສາ, ປັບປຸງລະບົບໂຄງປະ ກອບຄູ - ອາຈານສອນໃນແຕ່ລະຊັ້ນ, ແຕ່ລະສາຍ ນັບທັງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ, ເໝາະສົມກັບລະດັບຂອງສະຖາບັນການ ສຶກສາ ໝາຍຄວາມວ່າ ຄູ - ອາຈານສອນ ຢູ່ສະຖາບັນການສຶກສາແຫ່ງ ໃດໜຶ່ງຕ້ອງມີລະດັບວຸທິການສຶກສາເໝືອກກ່ວາ ຫຼື ສູງກ່ວາລະດັບຂອງສະ

ຖາບັນການສຶກສາແຫ່ງນັ້ນ. ສຳລັບຄູ - ອາຈານສອນຢູ່ມະຫາວິທະຍາໄລ
ຮອດປີ 2015 ຕ້ອງຮັບປະກັນອັດຕາສ່ວນຄູ-ອາຈານສອນ 10 ຄົນໃດໃຫ້
ມີປະລິຍາເອກ 1 ຄົນ, ປະລິຍາໂທ 6 ຄົນ ແລະ ປະລິຍາຕີ 3 ຄົນ(1:6:3).

(5). ບັບປຸງ, ປຸງແປງວິທີການສອນຂອງຄູ-ອາຈານ, ວິທີສິດສອນຂອງຄູອາດ
ມີຫຼາຍວິທີທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ວິທີທີ່ສຳຄັນແມ່ນ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຮຽນສາມາດນຳເອົາ
ຄວາມຮູ້ທີ່ມີໃນຫຼັກສູດນັ້ນນຳໄປໃຊ້ເຂົ້າໃນພາກປະຕິບັດຕົວຈິງໄດ້. ບັບ
ປຸງວິທີການຄົ້ນຄວ້າຮຳຮຽນຂອງ ນັກຮຽນ ສ້າງຄ່ານິຍົມໃນການສ້າງຄົນ
ໃຫ້ຮຽນດີ - ຮຽນເກັ່ງ, ມີຄວາມດຸໝັ່ນ ພາກພຽນ, ມີຄວາມມານະອິດທິນ,
ເຫັນຄຸນຄ່າຂອງການຮຽນ. ໃນຕໍ່ໜ້ານີ້ ຈະສົ່ງເສີມໃຫ້ຄົນເຂົ້າຮຽນຕາມ
ລະດັບຄວາມສາມາດຂອງຜູ້ຮຽນ, ຈະບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຄົນຜູ້ທີ່ບໍ່ມີລະດັບ,
ຜູ້ທີ່ຮຽນອ່ອນ, ຄຸນສົມບັດບໍ່ດີ ເຂົ້າຮຽນໃນລະດັບທີ່ເໝືອນກ່ວາຄວາມສາ
ມາດຂອງຜູ້ຮຽນ. ໝາຍຄວາມວ່າ ປະສົມປະສານລະຫວ່າງການຄັດ
ເລືອກ ແລະ ການສອບເສັງເຂົ້າຮຽນສາຍອາຊີວະສຶກສາ ແລະ ມະຫາວິ
ທະຍາໄລ. ສົ່ງເສີມຜູ້ຮຽນດີຮຽນເກັ່ງ, ມີຄຸນສົມບັດດີໄດ້ຮຽນໃນລະດັບສູງ
ຂຶ້ນຕາມຄວາມມັກຂອງຜູ້ຮຽນ, ຄັດເລືອກ, ເລືອກເພິ່ນເອົານັກຮຽນຢູ່
ເຂດຊົນເຜົ່າ, ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກມາຮຽນວິຊາຊີບ, ຂະແໜງວິຊາທີ່
ທ້ອງຖິ່ນນັ້ນຕ້ອງການຮຽນຈົບແລ້ວສົ່ງກັບຄືນເມືອສ້າງສາ ແລະ ພັດທະ
ນາຢູ່ ທ້ອງຖິ່ນຂອງເຂົາເຈົ້າ.

(6). ຄົ້ນຄວ້າແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການຄຸ້ມຄອງການສຶກສາ ໃຫ້ໄປ
ຕາມທິດການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບ
ລະຫວ່າງກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ກັບບັນດາກະຊວງ, ອົງການ
ທຽບເທົ່າໃຫ້ຈະແຈ້ງ. ການເປີດສອນຫຼັກສູດລະດັບປະລິນຍາຕີ ໃຫ້ເປັນ
ໜ້າທີ່ຂອງບັນດາມະຫາວິທະຍາໄລທີ່ມີໃນປະຈຸບັນ. ສ່ວນບັນດາກະຊວງ
ແລະ ອົງການອື່ນໆ ຊຶ່ງຮັບຜິດຊອບກໍ່ສ້າງ ແລະ ບຳລຸງນັກວິຊາການ, ຜູ້

ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບໜ້າທີ່ວຽກງານຕົວຈິງໃນແຕ່ລະຂົງ
ເຂດວຽກງານນັ້ນ ໃຫ້ສ້າງຮອດແຕ່ລະດັບຂັ້ນສູງ ແລະ ລົງເລິກການຝຶກ
ອົບຮົມວິຊາສະເພາະໃຫ້ພະນັກງານຂະແໜງການຂອງຕົນ (ບໍ່ນັບສະຖາ
ບັນການເມືອງການປົກຄອງແຫ່ງຊາດ, ວິທະຍາຄານປ້ອງກັນຊາດ -ປ້ອງ
ກັນຄວາມສະຫງົບ).

(7). ປັບປຸງການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງພາຍໃນຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ໃຫ້
ຈະແຈ້ງ ຕາມທິດ 3 ສ້າງ ຄື: ສ້າງແຂວງເປັນຫົວໜ່ວຍຍຸດທະສາດ, ສ້າງ
ເມືອງເປັນຫົວໜ່ວຍເຂັ້ມແຂງຮອບດ້ານ, ສ້າງບ້ານເປັນຫົວໜ່ວຍພັດທະ
ນາ.

ກ. ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ມີໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບໂດຍ
ກົງໃນການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງນິຕິກຳ, ລະບຽບຫຼັກການໃນການຄຸ້ມຄອງ
ວຽກງານຮອບດ້ານຂອງການສຶກສາ ແລະ ກິລາຂັ້ນມະຫາພາກ ນັບທັງການ
ປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາທຸກລະດັບ, ທັງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະ
ຊົນ. ຫັນເອົາແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ
- ສັງຄົມຂອງ ລັດຖະບານມາເປັນອັນລະອຽດໃນຂະແໜງການຂອງຕົນ
ໂດຍກຳນົດເປັນແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນນະໂຍບາຍ, ແຜນງານ, ໂຄງການ
ລະດັບຊາດໃນການພັດທະນາການສຶກສາ ແລະ ກິລາຂອງຊາດເປັນແຕ່
ລະໄລຍະ. ຮັບຜິດຊອບການພັດທະນາຫຼັກສູດການຮຽນ - ການສອນ, ການ
ກໍ່ສ້າງ ແລະ ບຳລຸງຢົກລະດັບພະນັກງານ, ຄູ-ອາຈານ, ການສະໜອງປຶ້ມແບບ
ຮຽນ, ປຶ້ມຄູ່ມືຄູ, ປຶ້ມບັນທຶກການຮຽນ - ການສອນ, ປຶ້ມແຕ່ງບົດສອນເຄື່ອງ
ທົດລອງອຸປະກອນຮັບໃຊ້ການຮຽນ - ການສອນ ຕາມລາຍ ການມາດຕະ
ຖານຕໍ່າສຸດທີ່ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ກຳນົດອອກ. ຮັບຜິດຊອບ
ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບສິນຂອງຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ
ຂັ້ນມະຫາພາກ, ຮັບຜິດຊອບການຂຶ້ນແຜນຄວາມຕ້ອງການງົບປະມານ -
ການເງິນ, ການລົງທຶນ, ການປະມຸນ, ການຈັດຊື້, ຈັດຈ້າງ ລະດັບກະຊວງ.

ຄູ່ມືຄອງການກໍ່ສ້າງອອກແບບກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງການສຶກສາ, ຈັດ
ສັງອຸປະກອນການຮຽນ - ການສອນຈາກສູນກາງລົງຮອດແຂວງ / ເມືອງ.
ຄູ່ມືຄອງມະຫາພາກ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລ
ສຸພານຸວົງ, ມະຫາວິທະຍາໄລຈຳປາສັກ, ມະຫາວິທະຍາໄລສະຫວັນນະ
ເຂດ, ສະຖາບັນພັດທະນາຜູ້ບໍລິຫານການສຶກສາ, ວິທະຍາໄລຄູ, ວິທະ
ຍາໄລ, ໂຮງຮຽນຊົນເຜົ່າທີ່ຮັບໃຊ້ຫຼາຍແຂວງ, ສູນອາຊີວະສຶກສາທັງ
ພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ, ວິທະຍາໄລສົງອົງຕີ້, ຫ້ອງການສຶກສາສົງສູນ
ກາງ, ສູນພັດທະນາການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ ລວມທັງສູນພັດທະນາ
ການສຶກສານອກໂຮງຮຽນປະຈຳພາກ. ກວດກາ, ກວດການ, ຕິດຕາມ,
ປະເມີນຜົນການປະຕິບັດແຜນພັດທະນາການສຶກສາ ແລະ ກິລາຂອງຊາດ
ເປັນແຕ່ລະໄລຍະ. ນອກຈາກນັ້ນ ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ຍັງ
ມີໜ້າທີ່ປະສານສົມທົບກັບອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່
ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ.

ຂ. ພະແນກສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ແຂວງ/ນະຄອນຫຼວງ ເປັນຂອບປະສານ
ລະຫວ່າງ ກະຊວງ ກັບອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ລະຫວ່າງກະຊວງ ກັບ
ຫ້ອງການສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ເມືອງ. ພະແນກສຶກສາທິການ ແລະ
ກິລາແຂວງ ມີໜ້າທີ່ສົມທົບກັບຄະນະພັກ, ອຳນາດການປົກຄອງແຂວງ,
ຄະນະພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນແຂວງ ວາງແຜນພັດທະນາການສຶກສາ
ແລະ ກິລາຮອບດ້ານທົ່ວ ແຂວງຂອງຕົນນັບທັງແຜນງົບປະມານການເງິນ,
ການລົງທຶນ. ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງການປະມູນ, ການຈັດຊື້, ຈັດຈ້າງ ລະ
ດັບແຂວງ, ຮັບຜິດຊອບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບສິນ ໃນຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ
ຂອງຕົນ, ການຈັດສັງອຸປະກອນການສອນ - ການຮຽນຈາກແຂວງ ລົງ
ຮອດ ເມືອງ/ໂຮງຮຽນ. ສັງລວມແຜນຄວາມຕ້ອງ ການສ້າງພະນັກງານ
ຂະແໜງວິຊາຕ່າງໆ ຈາກແຕ່ລະເມືອງພາຍໃນແຂວງຂອງຕົນ, ຮັບຜິດ
ຊອບໃນການຊື້ນຳ - ນຳພາຫ້ອງການສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ເມືອງ, ຄຸ້ມ
ຄອງລັດຖະກອນຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ, ຄູ - ອາຈານສອນທົ່ວ

ແຂວງຂອງຕົນ, ຄຸ້ມຄອງບັນດາໂຮງຮຽນມັດທະຍົມຕອນປາຍ, ມັດທະຍົມສົມບູນ, ໂຮງຮຽນ ວິຊາຊີບຂັ້ນຕົ້ນ, ຂັ້ນກາງ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ, ໂຮງຮຽນ, ວິທະຍາໄລສົງ, ໂຮງຮຽນຊົນເຜົ່າ, ສູນການສຶກສາຊຸມຊົນຂອງແຂວງ. ກວດກາ, ກວດການ, ຕິດຕາມ, ປະເມີນຜົນການປະຕິບັດແຜນພັດທະນາການສຶກສາ ແລະ ກິລາພາຍໃນແຂວງຂອງຕົນ ເປັນແຕ່ລະໄລຍະແລ້ວລາຍງານໃຫ້ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ.

- ຄ. ຫ້ອງການສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ເມືອງເປັນຂອດປະສານງານ ລະຫວ່າງພະແນກສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ແຂວງກັບອຳນາດການ ປົກຄອງເມືອງ, ບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ. ຫ້ອງການສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ເມືອງ ມີໜ້າທີ່ປະສານສົມທົບກັບພະແນກສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ແຂວງ/ນະຄອນ, ຄະນະພັກ, ອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ, ຄະນະພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນເມືອງ, ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ, ກຸ່ມບ້ານ, ຄະນະພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນບ້ານເພື່ອວາງແຜນພັດທະນາການສຶກສາ ແລະ ກິລາຮອບດ້ານທົ່ວເມືອງ, ບ້ານ, ກຸ່ມບ້ານນັບທັງແຜນງົບປະມານການເງິນ, ການລົງທຶນ, ແຜນກໍ່ສ້າງພະນັກງານຂະແໜງວິຊາຕ່າງໆ ພາຍໃນເມືອງຂອງຕົນ ພ້ອມທັງຄັດເລືອກເອົານັກຮຽນເຂດທີ່ຂາດພະນັກງານວິຊາການແຕ່ລະຂະແໜງວິຊາມາຮຽນຂະແໜງ ວິຊາທີ່ຕ້ອງການຢູ່ຕາມສະຖາບັນອາຊີວະສຶກສາຕາມແຜນແບ່ງປັນຂອງກະຊວງ. ຮັບຜິດຊອບການປະມູນ, ການຈັດຊື້, ຈັດຈ້າງຂັ້ນເມືອງ, ການຈັດສົ່ງອຸປະກອນການສອນ-ການຮຽນ ຈາກເມືອງລົງຮອດໂຮງຮຽນ/ໂຮງຮຽນມາ. ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບສິນຢູ່ໃນຂັ້ນຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນຮຽນ. ຄຸ້ມຄອງໂດຍກົງລັດຖະກອນຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ, ຄູອາຈານສອນທົ່ວເມືອງ ຂອງຕົນ. ຄຸ້ມຄອງບັນດາໂຮງຮຽນລ້ຽງເດັກ, ອະນຸບານ, ໂຮງຮຽນປະຖົມສຶກສາ, ໂຮງຮຽນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນໂຮງຮຽນຊົນເຜົ່າ, ສູນການສຶກສາຊຸມຊົນປະຈຳຢູ່ເມືອງ, ຢູ່ບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ. ກວດກາ, ກວດການ, ຕິດຕາມປະເມີນຜົນການປະຕິບັດແຜນພັດທະນາການສຶກສາ

ແລະ ກິລາພາຍໃນເມືອງຂອງຕົນເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ແລ້ວລາຍງານໃຫ້
ພະແນກສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ແຂວງ/ນະຄອນຫຼວງ ທີ່ຕົນຂຶ້ນກັບ.

໘. ໂຮງຮຽນລະດັບສາມັນສຶກສາ ມີໜ້າທີ່ປະສານສົມທົບກັບຫ້ອງການສຶກສາ
ທິການ ແລະ ກິລາ ເມືອງ, ຄະນະພັກ, ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ, ກຸ່ມ
ບ້ານ, ຄະນະພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນບ້ານ. ພ້ອມກັນພັດທະນາໂຮງ
ຮຽນ, ຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ງົບປະມານຂອງໂຮງຮຽນ ແລະ ລາຍຮັບວິຊາການ
ອື່ນໆຂອງໂຮງຮຽນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບຫຼັກການຂອງການເງິນ. ກວດ
ກາ, ກວດການ, ປະເມີນຜົນການປະຕິບັດແຜນພັດທະນາໂຮງຮຽນຂອງ
ຕົນເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ແລ້ວລາຍງານໃຫ້ຫ້ອງການສຶກສາທິການ ແລະ ກິ
ລາ ເມືອງທີ່ຕົນຂຶ້ນກັບ.

໑. ບັນດາມະຫາວິທະຍາໄລ, ວິທະຍາໄລ, ໂຮງຮຽນ, ສະຖາບັນການສຶກສາທັງ
ພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນນອກຈາກປະຕິບັດໜ້າທີ່ປົກກະຕິຂອງຕົນ ໃນ
ການເປີດສອນສາຂາວິຊາຕ່າງໆແລ້ວ, ຍັງມີໜ້າທີ່ຮັບນັກຮຽນ-ນັກສຶກສາ
ເຂົ້າຮຽນໃນສະຖາບັນຂອງຕົນ. ສຳລັບສະຖາບັນການສຶກສາຂອງລັດໃຫ້
ຮັບຕາມແຜນຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ວາງອອກ. ສ່ວນສະ
ຖາບັນການສຶກສາພາກເອກະຊົນ ຕ້ອງຮັບຕາມມາດຕະຖານ ໂດຍຜ່ານ
ການຮັບຮອງຈາກກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ.

(8). ເອົາໃຈໃສ່ການພັດທະນາວຽກງານກິລາ - ກາຍະກຳ ໃຫ້ໄປຕາມແຜນຍຸດ
ທະສາດການພັດທະນາກິລາ - ກາຍະກຳ ແຕ່ນີ້ຮອດປີ 2020. ຖືເອົາການ
ພັດທະນາວຽກງານກິລາ - ກາຍະກຳເປັນ ອົງປະກອບໜຶ່ງຂອງການສ້າງ
ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ (ສ້າງຄົນ); ປັບປຸງ ແລະ ຍົກລະດັບສູນຝຶກກິລາ
ສີເກີດຂຶ້ນເປັນວິທະຍາໄລ ເພື່ອສ້າງນັກກິລາອາຊີບ ສຳລັບຜູ້ມີພອນສະ
ຫວັນໃນດ້ານດັ່ງກ່າວ. ຂະຫຍາຍວຽກງານກິລາ - ກາຍະກຳໄປສູ່ຊຸມ
ຊົນ, ຫ້ອງຖິ່ນຮາກຖານ, ໂຮງຮຽນ, ໂຮງຈັກ, ໂຮງງານຢ່າງແຂງແຮງ ເພື່ອ
ກໍ່ສ້າງພົນລະເມືອງລາວໃຫ້ຮູ້ຝຶກຝົນຫຼໍ່ຫຼອມສຸຂະພາບ, ຮ່າງກາຍໃຫ້ແຂງ

ແຮງ ແລະ ສ້າງທັດສະນະຄະຕິຂອງຕົນເອງ ໃຫ້ໄປຕາມອຸດົມຄະຕິຂອງ ຄວາມເປັນນິກກິລາຄື: ຮູ້ເສຍ, ຮູ້ຊະນະ ແລະ ຮູ້ໃຫ້ອະໄພຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ.

(9). ສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂະບວນການແຂ່ງຂັນຮັກຊາດ-ພັດທະນາ ແລະ ໂດຍຖືເອົາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 3 ຂໍ້ແຂ່ງຂັນຂອງຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ໃຫ້ເປັນຮູບປະທຳຢ່າງແທ້ຈິງ ຄື: (1) ແຂ່ງຂັນສອນດີ-ຮຽນ ເກັ່ງ, (2) ຕົ້ນ ແລະ ສະກັດກັ້ນປະກົດການຫຍໍ້ທໍ້ໃນຂົງເຂດການສຶກສາ ແລະ ກິລາ, (3) ສ້າງໂຮງຮຽນ/ສະຖາບັນໃຫ້ມີສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ດີຕາມ 5 ຫຼັກກຳນົດຂອງການສຶກສາ.

(10). ສົ່ງເສີມໃຫ້ພາກເອກະຊົນລົງທຶນ ໃສ່ການພັດທະນາການສຶກສາ ໃນ ສາຍອາຊີວະສຶກສາ ແລະ ການສຶກສາຊັ້ນສູງ ນັບທັງມະຫາວິທະຍາໄລ ຕາມຂອບ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂອງຈຸດທິການສຶກສາ ແລະ ມາດຕະຖານການ ປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາແຫ່ງຊາດທີ່ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາກຳນົດອອກໃນແຕ່ລະໄລຍະ. ອັນສຳຄັນ ແມ່ນຄຸນຄ່າກັບການສົ່ງ ເສີມ ນັ້ນຕ້ອງຮັບປະກັນ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບແທ້.

ທິດທາງ, ຫລັກການ ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆ ໃນຂົງເຂດ ວຽກງານສຶກສາ ແລະ ກິລາ ດັ່ງກ່າວມານັ້ນ ບໍ່ແມ່ນຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງຈະແກ້ໄດ້; ແຕ່ ມັນຕ້ອງອາໄສຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ມັ່ນສະໝອງ, ຄວາມມານະອິດທິນ, ຄວາມຈິງໃຈ, ປະສົບປະການ, ຄວາມເປັນເອກະພາບ ແລະ ຄວາມຮ່ວມແຮງ ຮ່ວມໃຈກັນຂອງຜູ້ບໍລິຫານການສຶກສາ ແລະ ກິລາທຸກຂັ້ນ, ພະນັກງານສຶກສາ ແລະ ກິລາ, ຄູ - ອາຈານທຸກຄົນຕະຫລອດຮອດການຮ່ວມມືຂອງທຸກພາກສ່ວນ ໃນສັງຄົມ ຈຶ່ງຈະແກ້ໄຂບັນຫາເຫລົ່ານີ້ໃຫ້ສຳເລັດລຸ່ວງໄປດ້ວຍດີ.

ເອກກະສານອ້າງອີງ:

1. ເອກກະສານກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ 9 ຂອງພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ປີ 2011;
2. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສຶກສາແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ(ສະບັບປັບປຸງ) ເລກທີ 04/ສພຊ ລົງວັນທີ 03 ກໍລະກົດ (7)2007;
3. ແຜນຍຸດທະສາດການສຶກສາ 20 ປີ (2001-2020);
4. ແຜນປະຕິບັດງານແຫ່ງຊາດການສຶກສາເພື່ອທຸກຄົນຮອດປີ 2015;
5. ແຜນຍຸດທະສາດການປະຕິຮູບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ປີ 2006-2015;
6. ບົດສະຫລຸບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາການສຶກສາສົກປີ 2011-2012;
7. ຄໍາເຫັນໂອ້ລົມ ແລະ ຂໍ້ນໍາຂອງທ່ານນາຍົກລັດຖະມົນຕີແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຕໍ່ກອງປະຊຸມຜູ້ບໍລິ ຫານການສຶກສາທົ່ວປະເທດປະຈຳປີ 2012 ທີ່ແຂວງ ສາລະວັນລະຫວ່າງວັນທີ 9 - 11 ກໍລະກົດ (7) 2012;
8. ບົດລາຍງານສະພາບການສຶກສາຂອງ ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງ ສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາຕໍ່ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນຂອງ ສະພາແຫ່ງຊາດ.
9. ຄໍາສັ່ງແນະນໍາຂອງລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ,ການແບ່ງໜ້າທີ່ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ສະບັບເລກທີ 1182/ສສກ; ລົງວັນທີ 22 ສິງຫາ (8) 2012;
10. ຄໍາສັ່ງແນະນໍາຂອງລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ວ່າດ້ວຍການຜັນຂະຫຍາຍ ການທົດລອງສ້າງແຂວງເປັນຫົວໜ່ວຍຍຸດທະສາດ, ສ້າງເມືອງເປັນຫົວໜ່ວຍເຂັ້ມແຂງຮອບດ້ານ ແລະ ສ້າງບ້ານເປັນຫົວໜ່ວຍພັດທະນາໃນເຂດຈຸດສູ່ມ ຂອງຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ສະບັບເລກທີ 1183/ສສກ; ລົງວັນທີ 22 ສິງຫາ (8) 2012;